

**Ekonomikas ministrijas
2011.gada publiskais pārskats**

Rīga - 2012

Godātais lasītāj!

2011.gads Ekonomikas ministrijas darbības vērtējumā bijis spraiga darba un aktīva dialoga gads - sadarbībā ar uzņēmējus pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām izstrādāta virkne normatīvo aktu, dialogā ar kaimiņvalstīm risināti aktuālie ekonomiskās sadarbības un lielo enerģētikas projektu attīstības jautājumi, sarunās ar Latvijas uzņēmējiem, svarīgo partnervalstu valdībām un Eiropas Komisiju meklēti jauni noieta tirgi, piesaistītas investīcijas un atvieglota starpvalstu sadarbība.

Ekonomiskās izaugsmes sekmēšanai ministrija 2011.gadā ir izstrādājusi Latvijas nacionālo reformu programmu „ES 2020” stratēģijas īstenošanai, veikusi nozīmīgus pasākumus un sniegusi atbalstu komersantiem uzņēmējdarbības uzsākšanas un attīstības veicināšanai. Sadarbībā ar uzņēmēju nevalstiskajām organizācijām pilnveidota uzņēmējdarbības vide, tādējādi panākot ievērojamu progresu uzņēmējdarbības vides novērtējumā, ieņemot 21.vietu starptautiskajā pētījumā *Doing Business 2012* starp 183 pasaules valstīm.

Izstrādātas arī vairākas jaunas atbalsta programmas uzņēmēju konkurētspējas celšanai, kā arī, pārdalot ES fondu finanšu līdzekļus, rasts papildu finansējums tām programmām, kuru ietvaros sniegtais atbalsts šobrīd ir visatbilstošākais uzņēmēju vajadzībām. 2011.gadā valsts atbalsta programmās sniegts nozīmīgs atbalsts uzņēmējdarbības sākšanai un tālākai attīstībai. Līdz 2011.gada beigām atbalsta programmu ietvaros apstiprināti komersantu projekti par 428 milj. latu, kas ir 82% no Ekonomikas ministrijas pārziņā esošo programmu kopējā finansējuma - 525 milj. latu.

Nolūkā sekmēt Latvijas divpusējās ekonomiskās attiecības ar Latvijas komersantiem svarīgām partnervalstīm, 2011.gadā tika organizētas Latvijas–Azerbaidžānas, Latvijas–Krievijas un Latvijas–Ukrainas starpvaldību komisiju sēdes, kā arī organizētas ekonomikas ministra un uzņēmēju vizītes ārvalstīs un uzņemtas vairākas ārvalstu delegācijas.

Enerģētikas jomā 2011.gadā īstenotas nozīmīgas aktivitātes lielo starpvalstu projektu attīstībā, veiktas izmaiņas līdzšinējā politikā, kā arī izstrādāts stratēģijas projekts enerģētikas politikas attīstībai periodam līdz 2030.gadam – „Enerģētikas stratēģija 2030”.

Valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanai Ekonomikas ministrija 2011.gadā veikusi nozīmīgas aktivitātes administratīvā sloga samazināšanai uzņēmējiem, valdība akceptējusi akciju sabiedrības „Citadele banka” un akciju sabiedrības „Parex banka” pārdošanas stratēģijas, kā arī izstrādātas divas koncepcijas valsts kapitālsabiedrību pārvaldības efektivitātes celšanai.

Ekonomiskā izaugsmes tālākai sekmēšanai 2012.gadā plānots izstrādāt un sākt īstenot ilgtspējīgu, 21.gadsimta prasībām atbilstošu industriālo politiku dažādu tautsaimniecības nozaru attīstībai, veidojot priekšnoteikumus veiksmīgai pārejai uz efektīvāku ražošanas līmeni un augstāku produktivitāti, uzlabojot finansējuma pieejamību un sekmējot uzņēmumu konkurētspēju. 2012.gadā nepieciešams apstiprināt „Enerģētikas stratēģiju 2030”, panākt vienošanos par reģionāla sašķidrinātās gāzes termināla būvniecības vietu un labvēlīgu EK lēmumu par projekta līdzfinansēšanu, kā arī apstiprināt Būvniecības likumu, nozīmīgi samazinot administratīvo slogu būvniecībā un pilnveidojot būvniecības speciālistu kvalifikācijas sistēmu. Valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanai 2012.gadā tiks turpināts darbs pie uzņēmējdarbības vides tālākas pilnveidošanas un administratīvo šķēršļu mazināšanas, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības efektivitātes celšanas, kā arī pie akciju sabiedrības „Citadele banka” un akciju sabiedrības „Parex banka” pārdošanas stratēģijas īstenošanas.

Juris Pūce

Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

Saturs

1. PAMATINFORMĀCIJA	4
1.1. Juridiskais statuss un kompetences jomas.....	4
1.2. Darbības virzieni un mērķi (īstenotās budžeta programmas).....	4
1.3. Prioritātes pārskata periodā	7
1.4. Padotībā esošās iestādes	7
2. FINANŠU RESURSI UN MINISTRIJAS 2011.GADA DARBĪBAS REZULTĀTI	8
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	8
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums	10
2.2.1. Tautsaimniecības strukturpolitikas īstenošana	10
2.2.2. Statistiskās informācijas nodrošināšana	11
2.2.3. Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana, investīciju piesaiste un eksporta veicināšana, inovāciju attīstība	13
2.2.4. Tūrisma nozares attīstība	18
2.2.5. Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšana	20
2.2.6. Iekšējā tirgus attīstības veicināšana, konkurences nodrošināšana un patērētāju tiesību aizsardzība	22
2.2.7. Enerģētikas nozares attīstība	26
2.2.8. Mājokļu politikas ieviešana	29
2.2.9. Būvniecības nozares attīstība	31
2.2.10. Valsts kapitāla daļu pārvaldības uzlabošana	32
2.2.11. Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem	33
2.3. Veiktie pētījumi	33
2.4. Būtiskākie pakalpojumi	34
2.5. Pārskats par ministrijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmām	36
2.6. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas	37
3. PERSONĀLS	39
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	40
4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	40
4.2. Sabiedrības apmierinātība ar ministrijas darba kvalitāti	42
4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	42
5. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2012.GADĀ	44
5.1. Galvenie uzdevumi un pasākumi	44
5.2. Plānotie pētījumi	49
5.3. Finanšu saistības	50

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskais statuss un kompetences jomas

Ekonomikas ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde ekonomikas politikas jomā. Ministrija izstrādā un īsteno tautsaimniecības struktūrpolitiku, rūpniecības politiku, enerģētikas politiku, ārējo ekonomisko politiku, iekšējā tirgus politiku (precēm un pakalpojumiem), komercdarbības attīstības politiku, konkurētspējas un tehnoloģiju attīstības politiku, patērētāju tiesību aizsardzības politiku, būvniecības un mājokļu politiku un citu politiku normatīvajos aktos noteiktajās jomās.

Ekonomikas ministrija izveidota 1990.gada 1.martā. Informācija par Ekonomikas ministrijas darbību ir pieejama ministrijas tīmekļa vietnē www.em.gov.lv.

Ekonomikas ministrija darbojas saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu un Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumiem Nr.271 *Ekonomikas ministrijas nolikums* un ministrijas **galvenās funkcijas** ir:

- izstrādāt ekonomikas politiku;
- organizēt un koordinēt ekonomikas politikas īstenošanu;
- nodrošināt starptautisko ekonomisko sadarbību;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

1.2. Darbības virzieni un mērķi (īstenotās budžeta programmas)

Tautsaimniecības struktūrpolitikas īstenošana

Mērķis:

- veidot saskaņotu tautsaimniecības struktūrpolitiku, analizējot tautsaimniecības nozaru attīstības tendences, kā arī izstrādājot ekonomikas attīstības stratēģiju.

Budžeta programmas: 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007–2013)”.

Statistiskās informācijas nodrošināšana

Mērķis:

- nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar savlaicīgu, precīzu, pilnīgu, viegli saprotamu un starptautiski salīdzināmu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, izmantojot labāko pieredzi nozarē.

Budžeta programma: 24.00.00 „Statistiskās informācijas nodrošināšana”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”.

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana, investīciju piesaiste un eksporta veicināšana, inovācijas attīstība

Mērķi:

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana:

- pilnveidot uzņēmējdarbības vidi, samazinot administratīvo slogu uzņēmējiem;
- izstrādāt un īstenot uzņēmējdarbības atbalsta pasākumus Nacionālās industriālās politikas ietvaros uzņēmumu konkurētspējas uzlabošanai.

Eksporta veicināšana un investīciju piesaiste:

- sekmēt Latvijas uzņēmumu eksporta konkurētspēju, jaunu tirgu apgūšanu un nostiprināšanos esošajos eksporta tirgos;
- veicināt uz eksportu vērstu ārvalstu investīciju piesaisti.

Inovācijas veicināšana:

- veidot inovatīvai darbībai labvēlīgu vidi, sekmēt tehnoloģiju pārnesei un veicināt sadarbību starp pētniecības un rūpniecības sektoriem;
- sekmēt uzņēmumu un saistīto institūciju savstarpējo sadarbību, klasteru stratēģiju izstrādi un īstenošanu un kopīgu projektu īstenošanu uz eksportu orientētās un augstas pievienotās vērtības rūpniecības nozarēs.

Budžeta programmas: 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”, 71.06.00 „Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti”.

Tūrisma nozares attīstība

Mērķis:

- veicināt tūrisma nozares apgrozījuma un īpatsvara pieaugumu ekonomikā un tūrisma pakalpojumu eksportspējas palielināšanos vidējā termiņā, rosinot pārmaiņas pieprasījuma un piedāvājuma struktūrā.

Budžeta programmas: 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 30.00.00 „Tūrisma politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”.

Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšana

Mērķi:

- veicināt Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieaugumu;
- veidot labvēlīgus tirdzniecības līgumtiesiskos nosacījumus;
- mazināt ārējās tirdzniecības šķēršļus, ar kuriem saskaras Latvijas preču un pakalpojumu eksportētāji trešo valstu tirgos;
- paplašināt ārējo ekonomisko sadarbību.

Budžeta programmas: 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”.

Iekšējā tirgus attīstības veicināšana, konkurences nodrošināšana un patērētāju tiesību aizsardzība

Mērķi:

- nodrošināt augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni;
- veicināt iekšējā tirgus un konkurences attīstību visās tautsaimniecības nozarēs;
- nodrošināt efektīvu, Latvijas situācijai atbilstošu sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas mehānismu;
- nodrošināt nacionālo standartizācijas, metroloģijas un akreditācijas sistēmu darbību un attīstību atbilstoši Latvijas tautsaimniecības vajadzībām.

Budžeta programmas: 26.00.00 „Godīgas konkurences nodrošināšana, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība” (26.01.00 „Iekšējais tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība”, 26.02.00 „Konkurences politikas ieviešana”, 26.03.00 „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana”, 26.04.00 „Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana”), 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”.

Enerģētikas nozares attīstība

Mērķi:

- veicināt drošu, līdzsvarotu un kvalitatīvu patērētāju apgādi ar enerģiju;
- sekmēt Latvijas energoapgādes ilgtspējīgu un drošu funkcionēšanu un energoapgādes atkarības mazināšanu no ārējiem avotiem;
- nodrošināt tiesisko vidi elektroenerģijas tirgus darbībai.

Budžeta programmas: 29.00.00 „Enerģētikas politika”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 60.06.00 „Eiropas komunikāciju tīklu projekti”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”.

Mājokļu politikas ieviešana

Mērķi:

- veicināt mājokļa kvalitāti un pieejamību, nodrošinot normatīvo bāzi efektīvai dzīvojamo māju pārvaldīšanai un sekmējot īres dzīvojamā fonda izveidi pašvaldību teritorijās;
- atbalstīt enerģiju taupošus pasākumus dzīvojamās mājās.

Budžeta programmas: 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”.

Būvniecības nozares attīstība

Mērķi:

- veicināt ilgtspējīgas būvniecības nozares attīstību, sekmējot kvalitatīvu un energoefektīvu būvniecību, nodrošinot labvēlīgu un konkurētspējīgu uzņēmējdarbības vidi nozarē;
- nodrošināt efektīvu būvniecības normatīvo bāzi atbilstoši Eiropas Savienības prasībām un tirgus interesēm;
- pilnveidot operatīvu būvniecības informācijas apriti, izveidojot efektīvu Būvniecības informācijas sistēmu.

Budžeta programmas: 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”.

Valsts kapitāla daļu pārvaldības uzlabošana

Mērķis:

- nodrošināt korporatīvās pārvaldības principu ieviešanu valsts kapitālsabiedrībās un uzlabot valsts aktīvu pārvaldi.

Budžeta programma: 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”.

Eiropas Savienības fondu līdzekļu piesaiste

Mērķi:

- mērķtiecīgi izmantot un iegūt maksimālu labumu no Eiropas Savienības fondu atbalsta instrumentiem;
- nodrošināt maksimāli efektīvi un noteiktajos termiņos Eiropas Savienības līdzfinansējuma apgūšanu.

Budžeta programmas: 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”, 70.05.00 „Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)”.

1.3. Prioritātes pārskata periodā

Ekonomikas ministrijas prioritātes 2011.gadā:

- **tautsaimniecības strukturālās reformas un makroekonomiskās stabilitātes veicināšana;**
- **Latvijas konkurētspējas, eksporta veicināšanas un uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumi,** uzsvāru liekot uz Eiropas Savienības struktūrfondu programmu īstenošanu un valsts atbalstu uzņēmējiem ekonomiskās krīzes pārvarēšanai;
- **energoefektivitātes pasākumi.**

1.4. Padotībā esošās iestādes

Ekonomikas ministrijas **padotībā esošās iestādes** īsteno valsts politiku un normatīvo aktu prasības tām nodotās kompetences jomās. Ekonomikas ministrijas padotībā ir šādas valsts pārvaldes iestādes (uz pārskata perioda beigām):

- valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (LIAA);
- Tūrisma attīstības valsts aģentūra (TAVA);
- Centrālā statistikas pārvalde (CSP);
- Konkurences padome (KP);
- Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC);
- Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) – atvasināta publiskā persona (līdz 10.08.2011.).

Ministrijas padotībā esošo iestāžu publiskie pārskati atrodami iestāžu tīmekļa vietnēs.

Ministrija ir **valsts kapitāla daļu turētāja** šādās kapitālsabiedrībās:

- valsts akciju sabiedrībā „Privatizācijas aģentūra” (PA) (100 %);
- akciju sabiedrībā „Latvenergo” (100 %);
- sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Latvijas Garantiju aģentūra” (LGA) (100 %);
- sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” (SAMC) (100 %);
- sabiedrībā ar ierobežotu atbildību „Latvijas Nacionālais metroloģijas centrs” (LNMC) (100 %);
- akciju sabiedrībā „Rīgas siltums” (48,995 %);
- akciju sabiedrībā „Latvijas gāze” (0,00029 %).

2. Finanšu resursi un ministrijas 2011.gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Ekonomikas ministrijas valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2010. un 2011.gadā, latos

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2010.gadā (faktiskā izpilde)	2011.gadā	
			apstiprināts	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	60 620 591	380 372 933	369 749 087
1.1.	dotācijas	55 573 579	378 669 241	367 924 750
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 583 344	966 543	1 136 165
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	463 668	737 149	688 172
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	59 086 337	94 293 037	82 066 969
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	57 266 848	89 355 933	79 109 878
2.1.1.	kārtējie izdevumi	20 373 036	37 037 852	31 810 263
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	34 348 378	46 772 900	42 874 720
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	227 238	322 569	305 056
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	2 318 196	5 222 612	4 119 839
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	1 819 489	4 937 104	2 957 091

Ekonomikas ministrijas valsts budžeta izdevumi 2010. un 2011.gadā sadalījumā pa budžeta programmām, latos

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	2010 faktiski izpildīts	2011 faktiski izpildīts
	Kopā	59 086 337	82 066 969
24.00.00	Statistiskās informācijas nodrošināšana	5 632 008	9 913 765
25.00.00	Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana	475 892	459 568
26.00.00	Godīgas konkurences nodrošināšana, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību	3 576 979	3 860 604

	aizsardzība		
26.01.00	<i>Iekšējais tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība</i>	808 712	912 388
26.02.00	<i>Konkurences politikas ieviešana</i>	449 228	490 138
26.03.00	<i>Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana</i>	2 066 075	2 221 324
26.04.00	<i>Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana</i>	252 964	236 754
27.00.00	Valsts atbalsta politikas ieviešana	716 576	732 103
27.01.00	<i>Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana</i>	716 576	732 103
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	2 204 498	1 589 626
29.00.00	Enerģētikas politika	506 666	5 788 098
30.00.00	Tūrisma politikas ieviešana	531 708	327 063
31.00.00	Nozares politiku veidošana un vadība	2 924 813	2 982 398
32.00.00	Mājokļu politikas ieviešana	84 044	-
32.01.00	<i>Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūra</i>	84 044	-
60.00.00	Eiropas komunikāciju tīklu projektu un pasākumu īstenošana	522 993	309 288
60.02.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas atbalsta Eiropas komunikāciju tīkliem finansējumu (2007-2013)</i>	-	300 682
60.06.00	<i>Eiropas komunikāciju tīklu projekti</i>	522 993	8 606
61.00.00	Kohēzijas fonda (KF) projektu un pasākumu īstenošana	4 405 812	7 878 965
61.06.00	<i>Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)</i>	4 405 812	7 878 965
62.00.00	Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana	33 627 056	43 256 443
62.02.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu (2007-2013)</i>	1 844 566	2 983 043
62.03.00	<i>Atmaksa Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējuma saņēmējiem par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības</i>	124 614	-
62.06.00	<i>Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)</i>	31 657 876	40 273 400
63.00.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana	1 441 297	1 824 892
63.06.00	<i>Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)</i>	1 441 297	1 824 892
67.00.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana	1 094 945	1 086 968
67.02.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas iniciatīvu finansējumu (2007-2013)</i>	-	53 421
67.06.00	<i>Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti</i>	1 094 945	1 033 547
69.00.00	3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana	105 973	158 162

69.02.00	<i>Atmaksa valsts pamatbudžetā par 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu</i>	43 970	65 330
69.06.00	<i>3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti</i>	62 003	92 832
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	1 174 049	1 353 617
70.05.00	<i>Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)</i>	1 174 049	1 353 617
71.00.00	Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	61 028	545 409
71.06.00	<i>Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti</i>	61 028	545 409

Ekonomikas ministrijas valsts pamatbudžeta faktiskie izdevumi 2011.gadā ir 82,067 milj. latu jeb 87% no plānotiem, kas ir par 22,981 milj. latu jeb 39% vairāk nekā 2010.gadā. Izdevumi valsts pamatfunkciju īstenošanai palielinājušies par 9 milj. latu, kas saistīts ar naftas produktu rezervju izveidi un 2011.gada Tautas skaitīšanu. Savukārt, ar Eiropas Savienības politiku instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu un pasākumu īstenošanu saistītie izdevumi palielinājušies par 13,981 milj. latu. Pārskata gadā par 290,103 milj. latu palielināts valsts akciju sabiedrības „Privatizācijas aģentūra” pamatkapitāls ieguldījumu veikšanai.

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultātīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”, 70.05.00 „Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007–2013)”

Programmu īstenošanas rezultāti ir atspoguļoti arī atbilstošo darbības virzienu budžeta programmu aprakstos, sadaļā „Pakalpojumi”, „Komunikācija ar sabiedrību”

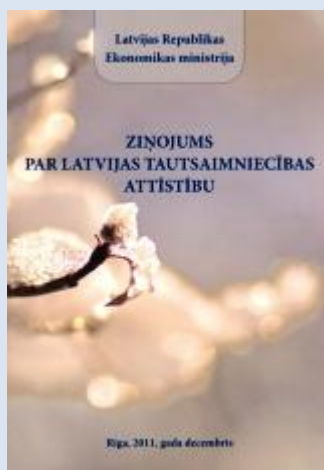
Ekonomikas ministrijas kompetencē esošo politikas jomu attīstības un normatīvā regulējuma nodrošināšanai 2011.gadā sagatavoti 373 Ministru kabinetā izskatāmo dokumentu projekti.

2.2.1. Tautsaimniecības struktūrpolitikas īstenošana

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007–2013)”

Latvijas nacionālās reformu programmas „ES 2020” stratēģijas īstenošanai (turpmāk – Latvijas NRP) izstrāde ir viens no svarīgākajiem Ekonomikas ministrijas darbiem 2011.gadā. Latvijas NRP tika apstiprināta Ministru kabinetā 2011.gada 26.aprīlī un iesniegta

Eiropas Komisijai 2011.gada 29.aprīlī. Latvijas NRP galvenais mērķis ir veicināt izaugsmi un nodarbinātību. Programma ir vērsta uz Latvijas tautsaimniecības makro-strukturālo šķēršļu/izaicinājumu novēršanu, kā arī Latvijas kvantitatīvo mērķu 2020.gadam „ES 2020” stratēģijas kontekstā sasniegšanu, īstenojot neatliekamās strukturālās reformas un pasākumus makroekonomiskās stabilitātes veicināšanai, makroekonomiskās nesabalansētības novēršanai, nodarbinātības veicināšanai un konkurētspējas palielināšanai, stiprinot rūpniecisko bāzi un veicinot inovāciju.

Pārskata periodā veikta ekonomiskās situācijas un tautsaimniecības struktūras analīze, sagatavojot un izskatot Ministru kabinetā četrus *informatīvos ziņojumus par makroekonomisko situāciju valstī*, kuros sniegts situācijas raksturojums reālajā, ārējā un finanšu sektorā, tendences darba tirgū, informācija par inflācijas procesiem valstī, kā arī ekonomiskās attīstības prognozes. Izdoti divi *Ziņojumi par Latvijas tautsaimniecības attīstību*, kuros apkopota informācija par nozīmīgākajiem ekonomiskajiem un sociālajiem radītājiem, tautsaimniecības nozaru attīstību un ārējo ekonomisko vidi, valdības ekonomisko politiku izaugsmes un nodarbinātības veicināšanā, kā arī politikas īstenošanas galvenajiem instrumentiem, t.sk. Eiropas Savienības fondu izmantošanu. Ziņojumos sniegtas arī Ekonomikas ministrijas rekomendācijas valsts ekonomiskās politikas pilnveidošanai (ziņojumi ir pieejami arī ministrijas tīmekļa vietnē www.em.gov.lv, sadaļā „Tautsaimniecības attīstība”). Sagatavoti un publicēti četri ceturkšņa biļeteni *Latvijas tautsaimniecība: Makroekonomiskais apskats*, kuros atspoguļoti aktuālie procesi Latvijas ekonomikā.

Pārskata periodā aktualizētas *darba tirgus vidēja termiņa prognozes līdz 2016.gadam*, kuras ir atspoguļotas *Informatīvajā ziņojumā par prognozēm darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma atbilstībai vidējā termiņā* (ziņojums ir pieejams ministrijas tīmekļa vietnē www.em.gov.lv, sadaļā „Tautsaimniecības attīstība”). Sagatavotās prognozes parāda iespējamās darba tirgus attīstības tendences, saglabājoties esošajai izglītības sistēmai. Tādējādi tiek parādīti iespējamie riski darba tirgū vidējā termiņā, kuri var tikt mazināti, īstenojot atbilstošu izglītības un nodarbinātības politiku. Informatīvajā ziņojumā Ekonomikas ministrija piedāvā arī iespējamās risinājuma virzienus.

Tiek turpināta ESF līdzfinansētā projekta *Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība* īstenošana. Projekta mērķis ir līdz 2013.gada beigām attīstīt efektīvu darba tirgus pieprasījuma prognozēšanas sistēmu un pilnveidot prognozēšanas metodoloģiju. Projekta galvenie īstenošanas virzieni ir darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēšanas instrumentārija pilnveide, kā arī aptaujas un pētījumi darba tirgus jomā.

2.2.2. Statistiskās informācijas nodrošināšana

Budžeta programma 24.00.00 „Statistiskās informācijas nodrošināšana”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”

Pārskata periodā, izpildot Valsts statistiskās informācijas programmā 2011.gadam paredzētos darbus, iekšzemes un ārvalstu datu lietotāji tika nodrošināti ar statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem.

Centrālā statistikas pārvalde (CSP) 2011.gadā veica *Tautas skaitīšanu*, kad pirmo reizi iedzīvotājiem bija iespēja aizpildīt tautas skaitīšanas anketas internetā. Kopumā tautas skaitīšanā iegūta informācija par vairāk nekā 1,9 miljoniem personu, t.sk. internetā anketas

tika aizpildītas par vairāk nekā 650 tūkstošiem personu. Tautas skaitīšana ir praktiski vienīgā detalizētu visaptverošu datu ieguves metode par iedzīvotājiem, viņu ģimenēm un mājokļiem iespējami mazākā teritoriālā dalījumā – par katru novadu un pilsētu, kā arī par lielākajām lauku apdzīvotajām vietām. Daļu no tautas skaitīšanas programmā ietvertās informācijas ieguva, apkopojot administratīvo reģistru (Iedzīvotāju reģistra, Nekustamā īpašuma reģistra, Valsts

ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistra) datus. Taču ir jomas, kurās šādu reģistru trūkst – izglītības reģistrs, profesiju un nodarbošanās reģistrs u.c., tādēļ vienīgā iespējamā informācijas iegūšanas metode bija atbilstošo jautājumu uzdošana iedzīvotājiem. 2011.gada beigās tika sagatavoti galvenie provizoriskie tautas skaitīšanas dati un 2012.gada sākumā plānots informēt valdību par tautas skaitīšanas gaitu un galvenajiem rezultātiem. Pilnībā 2011.gada tautas skaitīšanas kopsavilkuma datubāze daudzdimensiju tabulu veidā būs pieejama 2014.gada martā.

Pārskata gadā CSP turpināja darbu pie 2010.gada *lauku saimniecību struktūras un lauksaimnieciskās ražošanas metožu* apsekojumā iegūtās informācijas apkopošanas, apstrādes un analīzes, kā arī datu salīdzināšanas ar administratīvo datu avotiem un administratīvo reģistru. 2011.gada decembrī sagatavots preses ziņojums par apsekojuma gala rezultātiem, CSP tīmekļa vietnes datubāzēs publicētas skaitīšanas rezultātu tabulas gan par valsti kopā, gan reģionu un novadu griezumā, kā arī sagatavots statistikas datu krājums *2010.gada lauksaimniecības skaitīšana Latvijā*.

CSP datubāzēs internetā panākts būtisks publicēto statistisko rādītāju pieaugums – pieejami **654 miljoni rādītāju** (2010.gadā – 23 miljoni rādītāju). Būtiskais pieaugums saistīts ar jaunu pieeju datu lietotāju vajadzību nodrošināšanai – publiskā datubāze paplašināta ar informāciju par eksportu un importu, kas izteikta naturālā izteiksmē, un dati publiskajā datubāzē ir pieejami detalizētākā līmenī kā iepriekš.

Lai koordinētu valsts reģistros un citās informācijas sistēmās iekļaujamo statistisko rādītāju savstarpēju saskaņošanu, CSP speciālisti Pārskatu testēšanas laboratorijā sadarbībā ar tautsaimniecības nozaru un asociāciju pārstāvjiem novērtējuši 33 pārskatus. Organizētas trīs sanāksmes ar tautsaimniecības nozaru pārstāvjiem un asociācijām par jauno metodoloģiju rūpniecības produkcijas apjoma indeksa aprēķināšanā un nekustamā īpašuma statistikas jautājumiem.

Nolūkā informēt sabiedrību un domu apmaiņas veicināšanai notikušas trīs preses konferences un publicēti 222 preses ziņojumi. Lai nodrošinātu valsts pārvaldes iestādes, starptautiskās organizācijas, privāto sektoru un iedzīvotājus ar tiem nepieciešamo statistisko informāciju, pārskata periodā CSP speciālisti ir izskatījuši iesniegumus un sagatavojuši atbildes uz 1 817 informācijas pieprasījumiem. Sadarbībā ar *Eurostat* sekmīgi darbojas CSP izveidotais Eiropas statistisko datu lietotāju atbalsta centrs Latvijā. 2011.gadā tas atbildējis uz 395 informācijas pieprasījumiem par Eiropas Savienības valstu statistiskajiem datiem.

2011.gadā CSP speciālisti turpināja darbu Eiropas Savienības politikas statistikas nozarē veidošanā, normatīvā regulējuma izstrādē, aizstāvēja Latvijas nacionālās intereses statistikas jomā, koordinējot un sagatavojot viedokļus par dažādiem *Eurostat* un citu Eiropas Savienības institūciju darba grupās izskatāmajiem jautājumiem statistikas nozares kompetences ietvaros.

Programmas *Statistiskās informācijas sagatavošana jauno ES iniciatīvu veidošanā* ietvaros pārskata periodā īstenošanas procesā bija 29 projekti. Dalība grantu projektos ļauj paplašināt CSP iegūstamās statistiskās informācijas apjomu un ieviest jaunus risinājumus informācijas ieguvē un apstrādē.

Plašāka informācija par CSP paveikto 2011.gadā iestādes tīmekļa vietnē <http://www.csb.gov.lv/par-mums/gada-parskats-27825.html>.

2.2.3. Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana, investīciju piesaiste un eksporta veicināšana, inovācijas attīstība

Budžeta programmas 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošana

Uzņēmējdarbības vide Latvijā ir būtiski uzlabojusies – Pasaules Bankas starptautiskajā pētījumā *Doing Business* 2012.gada **Latvijas novērtējums uzlabojies par 10 vietām**: starp 183 pasaules valstīm Latvija no 31.vietas 2011.gada novērtējumā pakāpusies uz 21.vietu. Uzņēmējiem labvēlīgas vides novērtējumā Latvija atrodas 7.vietā, kas ir par divām vietām augstāk nekā gadu iepriekš, starp Eiropas Savienības dalībvalstīm piekāpjoties Dānijai, Apvienotajai Karalistei, Īrijai, Somijai, Zviedrijai un Vācijai.

Ekonomikas ministrijas veiktajā pētījumā par administratīvo procedūru ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi secināts, ka **samazinājies laiks, ko uzņēmēji patērē administratīvo procedūru izpildei**. Latvijas uzņēmēji 2011.gadā birokrātijai vidēji tērējuši 11% sava laika, kas ir zemākais rādītājs kopš 2001.gada. Visaugstākais rādītājs – 37% – tika uzrādīts 2005.gadā, kad bija jāadaptējas jauniem uzņēmējdarbības apstākļiem un regulējumam pēc iestāšanās Eiropas Savienībā. Salīdzinot ar iepriekšējos gados veiktajiem pētījumiem, pārskata periodā uzlabojusies situācija tādās jomās kā finanšu pieejamība, valsts atbalsta pieejamība, valsts iepirkumu process, kā arī mazinājusies korupcija pašvaldību sektorā.

Uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai un administratīvo šķēršļu mazināšanai īstenots *Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāns 2011.gadam* (Ministru kabineta 10.02.2011. rīkojums Nr.54), kurā iekļauts 31 pasākums tādās jomās kā uzņēmumu dibināšana, nodokļu administrēšana, būvniecības process, investoru tiesību aizsardzība, elektroniskā pārvalde u.c. Svarīgākie izpildītie pasākumi ir:

- Valsts ieņēmumu dienestā (VID) samazināts vidējais iesnieguma izskatīšanas laiks reģistrācijai ar PVN apliekamo personu reģistrā – 2010.gadā vidējais iesnieguma izskatīšanas laiks bija 11 dienas, 2011.gadā – 7 dienas;
- apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumos Nr.112 *Vispārīgie būvnoteikumi*, lai samazinātu dienu skaitu, kas nepieciešams plānošanas un arhitektūras procesam, tehnisko normatīvu un būvprojekta akcepta iegūšanai, kā arī noteiktu minimālo būvatļaujas saņemšanas termiņu;
- sagatavoti grozījumi *Komerclikumā*, *Finanšu instrumentu tirgus likumā* un *Gada pārskatu likumā*, kas paredz noteikt lēmuma pieņemšanu uzņēmumā, ja dalībniekiem pastāv interešu konflikts, nodrošināt uzņēmēju, kas ir valdes loceklis attiecīgajos uzņēmumos, darījumu caurskatāmību u.c..
- veikti grozījumi *Darba likumā*, izslēdzot normu, kas paredzēja, ka darbinieku skaita samazināšanas gadījumā darba devējs ne vēlāk kā vienu mēnesi iepriekš paziņo Nodarbinātības valsts aģentūrai par atlaižamo darbinieku skaitu un profesiju, tādējādi atvieglota uzņēmēju saimnieciskā darbība un tiem uzliktais administratīvais slogs;
- ieviests muitošanas standarts un uzņēmējiem nodrošināta iespēja muitot kravas diennakts režīmā, nodrošināta iespēja nodokļu un informatīvās deklarācijas VID iesniegt tikai elektroniskā veidā, izmantojot EDS u.c.

Mikrouzņēmumu attīstības sekmēšanai būtisku ieguldījumu snieguši ieviestie normatīvie akti:

- *Komerclikuma grozījumi*, radot iespēju **dibināt uzņēmumus ar samazinātu pamatkapitālu**, laika posmā no 2010.gada 1.maija līdz 2011.gada 31.decembrim veicināja 15 655 SIA dibināšanu, no tām – 69% jeb 10 778 SIA ar samazinātu pamatkapitālu (Lursoft dati);
- *Mikrouzņēmumu nodokļa likums*, radot mikrouzņēmējiem apstākļus atvieglotai formalitāšu kārtošanai VID (deklarācijas 4 reizes gadā) un nodrošinot tiem draudzīgu nodokļa likmi (9% no saimnieciskās darbības apgrozījuma), no 2010.gada 1.septembra līdz 2011.gada 31.decembrim veicinājis 18 000 mikrouzņēmuma nodokļa maksātāju reģistrēšanu (VID dati). Izstrādātās **bezmaksas grāmatvedības datorprogrammas** mikrouzņēmējiem, kas bija viens no *Mikrouzņēmumu atbalsta programmā* iekļautajiem uzdevumiem, šajā periodā no visiem reģistrētajiem izmantojuši 3042 mikrouzņēmēji.
- **patentmaksu kārtība**, saskaņā ar kuru laika posmā no 2010.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 31.decembrim ir reģistrēti vairāk nekā 3 300 patentmaksas maksātāju pieteikumi. Salīdzinoši 2011.gadā patentmaksātāju skaits ir pieaudzis par 40%.

2011.gadā turpināts darbs pie **Attīstības institūcijas** izveides. Esošā uzņēmējdarbības atbalsta sistēma ir sadrumstalota, un tāpēc tā nav pietiekami efektīva mazo un vidējo komersantu (MVK) atbalstam. Esošo uzņēmējdarbības atbalsta institūciju pārveides procesam par vienotu Attīstības institūciju jānotiek pārdomāti, koordinēti un pakāpeniski, lai neapdraudētu jau uzsāktu uzņēmējdarbības atbalsta programmu ieviešanu.

2011.gadā valsts atbalsta programmu ietvaros sniegts būtisks **atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai un tālākai attīstībai**, apstiprinot komersantu projektus par 428 milj. latu, kas ir 82% no Ekonomikas ministrijas pārziņā esošo programmu kopējā 525 milj. latu finansējuma. Pārskata periodā atbalstam dažādu attīstības projektu īstenošanai komersantiem izmaksāti 216 milj. latu.

Veiktas izmaiņas atbalsta programmā uzņēmējdarbības uzsācējiem **Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai**, paplašinot potenciālo atbalsta saņēmēju loku. Valsts atbalstu konsultāciju, apmācību, aizdevumu un grantu veidā var saņemt arī personas, kuras jau veic saimniecisko darbību, bet atbalstu vēlas saņemt saimnieciskās darbības uzsākšanai citā darbības jomā (t.sk. jauna produkta ražošanai vai jauna pakalpojuma sniegšanai). Līdz 2011.gada 31.decembrim kopumā programmas ietvaros tika konsultēti 2 190 interesenti, savukārt 2011.gadā 597 klienti ir iesnieguši biznesa plānus, tajā skaitā atbalstīti 339 uzsācēju projekti par kopējo aizdevumu summu 3,63 milj. latu, kā arī piešķirti granti par kopējo summu 0,26 milj. latu.

Apstiprināta jauna **Mikrokreditēšanas programma uzņēmējdarbības uzsācējiem**, kas uzlabos pieeju mikro aizdevumiem saimnieciskās darbības uzsākšanai un attīstībai. 2011.gada septembrī Latvijas Hipotēku un zemes banka uzsāka īstenot **Latvijas un Šveices mikrokreditēšanas programmu**, kas paredz uzlabot pieeju mikro aizdevumiem saimnieciskās darbības uzsākšanai un attīstībai. Finansiālais atbalsts (mikro aizdevumi un granti) programmas ietvaros tiek piešķirts mikro uzņēmumiem biznesa projektu realizācijai – investīcijām un apgrozāmiem līdzekļiem. Uzņēmumiem, kuri izpildījuši visus mikroaizdevuma līguma nosacījumus, programmas ietvaros pieejams grants jeb neatmaksājams finansējums aizdevuma dzēšanai (līdz 50% no investīcijām piešķirtās mikroaizdevuma summas). Līdz 2011.gada 31.decembrim mikrokreditēšanas programmas ietvaros tika noslēgti aizdevuma līgumi par 0,65 milj. latu. Kopējais pieejamais finansējums mikro uzņēmumiem programmas ietvaros ir 4,7 milj. latu. Programma darbosies līdz

2015.gada jūlijam un paredzēts, ka programmas darbības rezultātā tiks izsniegti līdz 650 mikro aizdevumiem.

2011.gadā izstrādāta jauna programma *Mezanīna aizdevumi investīcijām komersantu konkurētspējas uzlabošanai*, kuras ietvaros uzņēmumi var saņemt aizdevumus komercdarbības attīstībai. 2011.gada nogalē Latvijas Garantiju aģentūra (LGA) uzsāka jaunā aizdevuma veida – *mezanīna aizdevums* piedāvāšanu komersantiem. Programmas ietvaros LGA komersantiem ar augstu izaugsmes potenciālu nodrošina iespēju saņemt ilgtermiņa finansējumu mezanīna aizdevumu veidā, kas ir ar paaugstinātu kredīta risku un pazeminātām nodrošinājuma prasībām, salīdzinot ar bankas aizdevumu. Pieejamais finansējums programmā līdz 2013.gada beigām ir 17,7 milj. latu. 2011.gadā tika apstiprināti divi pieteikumi 1,1 milj. latu apmērā. Plānots, ka laika posmā no 2011.gada līdz 2015.gada beigām, LGA izsniegs aizdevumus 47 komersantiem.

Biznesa inkubatoru projekta ietvaros tiek atbalstīta desmit biznesa inkubatoru operatoru darbība (20 Latvijas pilsētās). 2011.gadā biznesa inkubatoros inkubācijas pakalpojumus saņēmuši 381 mikro, mazie un vidējie komersanti, kuros tiek nodrošinātas 1111 darbavietas (saglabātas vai no jauna radītas darba vietas).

2011.gadā īstenotas aktivitātes, lai nodrošinātu, ka ar 2012.gadu LGA ieviestu **ieguldījumu fondu** pēc tā pārņemšanas no Eiropas Investīciju fonda. Ieguldījumu fonda aktivitātes mērķis ir nodrošināt mikro, maziem un vidējiem komersantiem pieeju finansējumam komercdarbības uzsākšanai un attīstībai ar šādiem finanšu instrumentiem: paaugstināta riska aizdevumi, riska kapitāla finansējums u.c. finanšu instrumenti. Ieguldījumu fonds ir daļa no Eiropas Savienības fondu aktivitātēm, kas augstāk norādītās darbības īsteno ar tādu fondu starpniecību, kas izveidoti, lai ieguldītu vairākos riska kapitāla fondos, garantiju fondos, aizdevumu fondos u.c.. Pašreiz aktivitātes ietvaros ir pieejami A/S „SEB banka” un A/S „Swedbank” aizdevumi, kā arī „BaltCap Management Latvia” riska kapitāls, „Imprimatur Capital Baltics” sēklas kapitāls un uzsākšanas kapitāls.

Informācija par visām programmām apkopota Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē.

Investīciju piesaiste un eksporta veicināšana

Pārskata gadā noorganizētas septiņas *Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes* sēdes, kuru laikā izskatīti 19 problēmjautājumi saistībā ar investīciju projektu īstenošanu Latvijā un citi investīciju vidi ietekmējoši jautājumi. Padome 2011.gada 25.augustā apstiprināja *Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģiju 2011.-2017.gadam*, nosakot stratēģiskos rīcības virzienus investīciju vides uzlabošanai.

Īstenojot *Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pamatnostādnes 2010.–2016.gadam*, **ārvalstu tiešo investīciju piesaistes (POLARIS) procesa** ietvaros noslēgti 15 līgumi ar privāto investīciju projektu turētājiem par investīciju piesaisti, sniegts atbalsts triju projektu priekšizpētei, noslēgti sadarbības līgumi ar astoņām pašvaldībām (Jūrmala, Valmiera, Jēkabpils, Liepāja, Cēsis, Sigulda, Ventspils (Ventspils Brīvostas pārvalde), Rēzekne). Parakstīti līgumi ar deviņām universitātēm/ zinātniskās izpētes institūtiem par sadarbību. Sagatavoti astoņi apraksti par zinātnisko institūciju sasniegumiem, sniegts atbalsts septiņu zinātnisko ideju komercializācijai, sagatavoti un izplatīti Latvijā un ārvalstīs septiņi informatīvi materiāli par POLARIS procesu, zinātnieku izstrādēm un investīciju iespējām. Noorganizēti pieci investīciju piesaistes pasākumi ārvalstīs un nodrošināta dalība piecos specializētos pasākumos, kā rezultātā nodibināti kontakti ar 92 potenciāliem investoriem un sadarbības partneriem. Biznesa sadarbības datu bāzē (*Enterprise Europe Network (EEN Latvija)*) ievietoti 174 Latvijas komercsabiedrību biznesa sadarbības profili, kā arī veiktas citas informācijas nodrošinājuma aktivitātes.

2011.gadā v/a „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (LIAA) veiksmīgi nodrošinājusi **ienākošo investīciju projektu apkalpošanu** – ir apstrādāti 348 investīciju informācijas pieprasījumi, noorganizētas 90 potenciālo investoru vizītes Latvijā, apkalpoti 55 potenciālo investīciju projekti un veikta 27 investīciju projektu pēc-uzraudzība. Rezultātā 17 projektos ir pieņemts lēmums par to īstenošanu Latvijā, t.sk. 10 jauni projekti.

Pārskata periodā LIAA noorganizēja 67 uzņēmumu dalību deviņos nacionālajos stendos starptautiskajās izstādēs ārvalstīs. Jāatzīmē Latvijas uzņēmumu dalība dizaina izstādē *Interior Life Style* Japānā. Latvijas stends izstādē Japānā bija viens no populārākajiem un pamanāmākajiem, par ko liecināja gan neskaitāmās klientu uzslavas, gan lielais apmeklētāju skaits (300-500 potenciālie sadarbības partneri). Papīra dizaina zīmolu „Purpurs” izstādes organizētāji nominēja kā vienu no četriem interesantākajiem zīmoliem. Noorganizētas 27 tirdzniecības misijas, kurās piedalījās vairāk kā 250 uzņēmumi, kā arī 72 uzņēmumu individuālās tiešās vizītes pie biznesa partneriem ārvalstīs. Pieaudzis eksporta pieprasījumu skaits (780 pieprasījumi) uz kuriem sniegtas atbildes, nosūtot informāciju par atbilstoša profila un sadarbībā ieinteresētiem Latvijas uzņēmumiem, kā arī informāciju par ārvalstu kompānijām nosūtot Latvijas uzņēmumiem. Nodrošināti 34 informatīvie un izglītojošie eksporta semināri, piedaloties vairāk kā 2 000 dalībnieku. Lielāko interesi izraisīja seminārs *Enerģijas malks tavam biznesam – kā piesaistīt klientus ar interneta palīdzību*. 2011.gads tika noslēgts ar uzņēmējdarbības forumu, kurā uzņēmumi varēja vienkopus iegūt informāciju par dažādiem atbalsta veidiem uzņēmējdarbības veicināšanai un konkurētspējas celšanai.

Visi eksporta pakalpojumi uzņēmumiem tiek sniegti ciešā sadarbībā ar 10 **Latvijas ārējām ekonomiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs** – Apvienotajā Karalistē, Vācijā, Zviedrijā, Francijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Dānijā, Polijā, Japānā, Krievijā. 2011.gadā atvērtas divas jaunas pārstāvniecības – Ukrainā un Baltkrievijā.

2011.gadā nodrošināta **eksporta kredītu garantiju pieejamība** uz visām pasaules valstīm. Noslēgti 25 eksporta kredītu garantijas līgumi un izsniegto garantiju apjoms veidoja 1,25 milj. latu. Lielākā daļa komersantu, ar kuriem noslēgti līgumi, pārstāv apstrādes rūpniecības sektoru. Izsniegto garantiju sadalījums pa valstīm: Krievija, Baltkrievija, Kazahstāna, Nigērija, Ukraina, Maķedonija un Kirgizstāna.

Jau septīto gadu ministrija un LIAA rīkoja konkursu uzņēmējiem ***Eksporta un inovācijas balva 2011***. Konkursa mērķis ir godināt Latvijas uzņēmējus, kas sasnieguši labus rezultātus, radot jaunus un eksportspējīgus produktus, vai nodrošinājuši vietējo tirgu ar augstas kvalitātes pašmāju ražojumiem. Konkursa patrons ir Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš. Konkursa balva tika piešķirta piecās kategorijās – *Eksportspējīgākais komersants lielo un vidējo komercsabiedrību grupā* (1.vieta – SIA „CEMEX”), *Eksportspējīgākais komersants mazo komercsabiedrību grupā* (1.vieta – SIA „AmberCRO”), *Inovātīvākais produkts* (1.vieta – SIA „Grandeg”, granulu apkures katls „GD TURBO”), *Importa aizstājējprodukts* (1.vieta – SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta”, sistēma „JS GPS sekošana”) un *Rūpnieciskais dizains* (1.vieta – SIA „Computer Hardware Design”, CHD elektroniskais kases aparāts). AS „Valmieras stikla šķiedra” tika piešķirts tituls *Eksporta čempions*.

2011.gadā uzsākts darbs pie Latvijas valsts dalības starptautiskajā izstādē ***World Expo 2015*** Itālijā sagatavošanas, lai varētu pilnvērtīgāk izmantot izstādes iespējas, prezentējot Latviju kā dabas resursiem bagātu, ekoloģisku un inovatīvu valsti Baltijas jūras krastā, ņemot vērā izstādes tēmu *Paēdināt planētu. Enerģija dzīvei (Feeding the Planet. Energy for life)*.

Inovācijas veicināšana

Inovācijas sekmēšanai apstiprināta ***Mikro, mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma***, kuras ietvaros pieejams ERAF līdzfinansējums 2 milj. latu apmērā rūpnieciskajiem pētījumiem, kas nepieciešami jaunu produktu vai tehnoloģiju izstrādei, rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai izgudrojumiem, dizainparaugiem un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijai, jauna produkta vai

tehnoloģijas sertificēšanas pakalpojumiem. Komersantiem dota iespēja investēt līdzekļus pētniecībā un attīstībā, inovācijā un jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādē, lai stimulētu mikro, mazo un vidējo komersantu sadarbību ar zinātniskajām institūcijām.

Pārskata periodā piešķirts papildu finansējums *Kompetences centru programmai*, kopumā nodrošinot atbalstu sešu kompetences centru izveidei, kuros apvienojušies radniecīgu nozaru uzņēmumi un zinātniskās institūcijas ar kopīgu mērķi – turpmākajos piecos gados veikt vairāk nekā 120 rūpnieciskos pētījumus, radot jaunus, konkurētspējīgus produktus un tehnoloģijas.

Turpināts sniegt atbalstu *klasteru iniciatīvu īstenošanai* un konkursa rezultātā 2011.gadā noslēgti līgumi par septiņu klasteru attīstības projektu īstenošanu. Vienlaicīgi, lai paplašinātu klasteru atbalsta iespējas, piesaistot Eiropas Savienības struktūrfondu finansējumu izstrādāta un apstiprināta *Klasteru programma*, lai atbalstītu biedrības vai nodibinājumus, kas veido klasteri un apvieno komersantus, pētniecības, izglītības un citas saistītās institūcijas kopējā sadarbības tīklā. Aktivitātes mērķis ir veicināt nozares savstarpēji nesaistītu komersantu, pētniecības, izglītības un citu institūciju sadarbību, tādejādi sekmējot nozaru un komersantu konkurētspējas celšanu, eksporta apjomu palielināšanu, inovācijas un jaunu produktu veidošanos. Programmas ietvaros kopējais pieejamais ERAF līdzfinansējums ir 3,4 milj. latu, projektu iesniegumu pieņemšana notiks 2012.gadā.

LIAA sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru vienotā *Eiropas Biznesa atbalsta tīkla* (*Enterprise Europe Network*) ietvaros turpināja nodrošināt konsultācijas uzņēmējiem par

biznesa attīstības un sadarbības iespējām Eiropas Savienībā, tehnoloģiju pārnesi un inovācijas attīstību, kā arī par iesaistīšanos Eiropas Savienības atbalsta programmās. 2011.gadā noorganizēti 24 informatīvie semināri par inovācijām, ārējiem tirgiem un Eiropas Savienības jautājumiem, 10 apmācību semināri MVK, lai paaugstinātu to biznesa un inovāciju spējas, 84 uzņēmumu apmeklējumi un 204 tikšanās, sniegti vairāk kā 700 specializēti konsultatīvi pakalpojumi

Latvijas uzņēmumiem un privātpersonām, sagatavoti un izplatīti 189 Latvijas uzņēmumu sadarbības piedāvājumi. Veikts 31 tehnoloģiju audits uzņēmumos, noslēgti 16 tehnoloģiju sadarbības un viens pētniecības sadarbības līgums.

Sabiedrības informēšanai un izpratnes veidošanai LIAA 2011.gadā turpināja *Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmu*, kuras ietvaros īstenoti dažādi informatīvi un apmācību pasākumi, piemēram, inovatīvo biznesa ideju konkurss *Ideju kauss*, 25 mobilās ekspozīcijas *Inovācijas busiņš* izbraukumi, apmācību kursu cikls *Uzņēmējs 5 dienās*, pasākumu cikls *Tehniskās jaunrades dienas*, uzņēmējdarbību veicinoša televīzijas raidījuma *Firmas noslēpums* filmēšana u.c.

Lai veicinātu dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā, LIAA pārskata gadā organizēja dizaineru sadarbības un kontaktu veidošanas braucienus pie trijiem ražošanas komersantiem. Savukārt, Latvijas dizaineru produktu popularizēšanai ārvalstu tirgos tiek īstenotas aktivitātes Latvijas dienu *Taste Latvia* ietvaros. 2011.gada novembrī - decembrī Latvijas dienas organizētas Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku, kur tika popularizēti Latvijas modes dizaineru darbi.

Zināšanu pārneses projekta *Produktu dizaina izstrādes pakalpojumu sniegšana rūpniecības nozaru komersantiem* ietvaros atbalstu guvuši pieci komersanti, lai izstrādātu eksporta produktu dizainu. Nodrošināta dizaina tīmekļa vietnes uzturēšana un pilnveidošana -

pārskata periodā pievienoti 48 jauni dizaineru profili. Sadarbībā ar Kultūras ministriju organizēta radošo industriju diskusija *Radošā kvartāla Miera ielā loma radošo industriju attīstības kontekstā Latvijā*.

Lai veicinātu uzņēmumos nodarbināto darbinieku kvalifikācijas celšanu, 2011.gadā apstiprināti programmas *Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas*

veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām trešās kārtas nosacījumi, kuras mērķis ir sekmēt mikro un mazo komersantu produktivitāti un darba efektivitāti, paaugstinot to darbinieku kvalifikāciju un prasmes informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā. Programmas ietvaros mikro un mazajiem komersantiem pieejams ESF līdzfinansējums 1,1 milj. latu apmērā.

Plašāka informācija par LIAA paveikto 2011.gadā uzņēmējdarbības un eksporta veicināšanā, investīciju piesaistē un inovācijas attīstībā pieejama iestādes tīmekļa vietnē http://www.liaa.gov.lv/lv/par_liaa/publiskais_parskats/.

2.2.4. Tūrisma nozares attīstība

Budžeta programmas 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 30.00.00 „Tūrisma politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”

Par vienu no galvenajiem EM uzdevumiem 2011.gadā tika izvirzīta pasākumu Latvijas kūrortu attīstības atbalstam īstenošana, kas paredz izstrādāt normatīvo bāzi kūrorta statusa piešķiršanai. Veselības tūrisma produktiem un pakalpojumiem Latvijā ir augsta pievienotā vērtība un labs eksporta potenciāls, to attīstība veicinātu gan valsts ekonomisko izaugsmi, gan arī sekmētu sabiedrības labklājības līmeni. Pārskata gadā tika uzsākts darbs pie **kūrortu nozares** normatīvā regulējuma izveides, izstrādājot un Ministru kabinetā apstiprinot grozījumus *Tūrisma likumā*. Ar šiem grozījumiem precizēta kūrorta definīcija, definēti dabas dziednieciskie resursi, veselības tūrisms un kūrorta ārstniecības iestāde, pilnveidoti tūrisma nozares, ministrijas un pašvaldību uzdevumi, t.sk. kūrortu attīstības jomā, kā arī noteikti kritēriji kūrorta statusa piešķiršanai un anulēšanai. Kūrorta statusa piešķiršana balstīsies uz vietējās pašvaldības brīvu izvēli un iniciatīvu noteikt savas teritorijas vai tās daļas attīstības plānošanas virzienu un būs instruments, ar kura palīdzību pašvaldība tieksies pārliecināt gan attiecīgās teritorijas tūrisma komersantus, gan Latvijas un ārvalstu potenciālos investorus, ka attiecīgajā teritorijā tiek veikta ilgtspējīga kūrorta attīstība. Kūrorta statusa piešķiršana teritorijai liecinās par attiecīgās pašvaldības ilgtermiņa plānu noturību, uzņēmējdarbības vides stabilitāti un prognozējamību, kas ir vieni no svarīgākajiem faktoriem, pieņemot lēmumu par investīciju veikšanu. Līdz ar to tiks sekmēta kūrorta teritorijas tālāka labiekārtošana un attīstība, atbalstīta kūrortiestāžu darbības un veselības tūrisma pakalpojumu attīstība, kā arī plašāki un daudzveidīgāki kūrortu atpazīstamības veicināšanas pasākumi, popularizējot Latvijas kūrortu pakalpojumus gan vietējā, gan ārvalstu tirgū.

Papildus minētajiem grozījumiem par kūrortu jautājumiem *Tūrisma likumā* veikti precizējumi saistībā ar kompleksa tūrisma pakalpojumu sniegšanu, Tūrisma attīstības valsts aģentūras (TAVA) kompetenci, pašvaldību aģentūru tiesībām sniegt tūrisma pakalpojumus, kā arī tūristu mītņu atbilstības novērtēšanu un sertificēšanu.

Tūrisma aģentu un tūrisma operatoru (TATO) datubāzē 2011.gadā reģistrēti 109 jauni komersanti, kā arī nodrošināta regulāra informācijas atjaunošana. TATO datubāze pieejama ministrijas tīmekļa vietnē <http://tato.em.gov.lv/>.

2011.gada 9.decembrī, pulcējot 400 tūrisma nozares profesionāļu, norisinājās Ekonomikas ministrijas organizētais *Latvijas Tūrisma forums*.

Latvijas tūrisma tēla sauklis *Best enjoyed slowly (Nesteidzīga atpūta Latvijā)* 2011.gadā atzinīgi novērtēts ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās. Pasaules lielākais tūrisma ceļvežu izdevējs *Lonely Planet* savā tīmekļa vietnē veica aptauju, kurā Latvijas tūrisma sauklis iekļauts starp deviņiem labākajiem Eiropas valstu tūrisma saukļiem. Tāpat arī Latvijas tūrisma zīmols un tēla platforma saņēma ANO Pasaules Tūrisma organizācijas uzslavu.

Pēc TAVA pasūtījuma *Vides filmu studijā* uzņemta īsfilma *Āsa un Hakans Latvijā* 2011.gadā atzīta par trešo labāko tūrisma īsfilmu festivālā *TOURFILM*, kā arī starptautiskajā tūrisma filmu festivālā *ART & TUR* tā ieguva vienu no galvenajām balvām – *Zelta gaili*, ko dēvē par tūrisma *Oskaru*. Starptautiskās žūrijas augstais novērtējums iegūts vienā no nozīmīgākajām nominācijām, atzīstot Latvijas īsfilmu par spilgtāko konkursa kategorijā *Inovācija*.

Lai veicinātu Latvijas tūrisma tēla atpazīstamību un popularizētu Latviju kā tūrisma galamērķi, TAVA 2011.gadā nodrošināja dalību četrās starptautiskajās tūrisma izstādēs (Somijā, Vācijā, Krievijā un Lielbritānijā) un veica sagatavošanas darbus dalībai septiņās izstādēs 2012.gadā, īstenoja mārketinga aktivitātes Japānas un Vācijas tirgū, 20 ārvalstu plašsaziņas līdzekļu pārstāvju un 14 ārvalstu tūroperatoru vizītes uz Latviju, reklāmas aktivitātes Vācijā un Krievijā, kā arī noorganizēja starptautisko pasākumu

Baltic Connecting, kurā piedalījās 174 dalībnieki no 26 valstīm. Izdoti 12 tūrisma ziņu apkārtraksti www.greetingsfromlatvia.lv un 10 veidu tūrisma informatīvie materiāli (brošūras un kartes angļu, vācu, krievu, zviedru, somu, lietuviešu un igauņu valodās). Uzturēts un pilnveidots Latvijas tūrisma valsts portāls www.latvia.travel. Kopīgi ar sadarbības partneriem noorganizēti 10 vietēja un starptautiska mēroga apmācību pasākumi Latvijas tūrisma nozarei.

TAVA sadarbībā ar Lietuvas un Igaunijas nacionālajām tūrisma organizācijām īstenoja Baltijas valstu tūrisma akciju *Dižā Baltijas apceļošana*, kuras ietvaros noorganizēta veicināšanas kampaņu gala patērētājiem Igaunijas un Lietuvas tirgos, uzturēta tīmekļa vietne www.greatbaltic.eu, izveidoti kampaņas profili sociālajos tīklos un nodrošināta komunikācija ar patērētājiem. 2011.gadā akcijas maršrutā tika iekļauti 10 Latvijas tūrisma objekti, aptverot visu valsts teritoriju.

Īstenots projekts *Eiropas izcilākie tūristu galamērķi 2011* (EDEN). EDEN projekta mērķis ir pievērst uzmanību Eiropas topošajiem jeb potenciālajiem tūristu galamērķiem, to vērtībām, daudzveidībai un popularizēt tās vietas, kurās tūrisma attīstība ir saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principiem. 2011.gadā EDEN projekta tēma bija *Arhitektūras pieminekļu atjaunošana par tūrisma objektiem* un par Latvijas izcilāko tūristu galamērķi tika atzīts Līgatnes papīrfabrikas ciemats.

Plašāka informācija par TAVA īstenojamajām aktivitātēm pieejama iestādes tīmekļa vietnē <http://www.tava.gov.lv/lv>.

Pārskata periodā turpinājās arī EM pārziņā esošo ERAF līdzfinansēto tūrisma aktivitāšu ieviešana. Īstenoja apakšaktivitāte *Valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai*, kuras mērķis ir veicināt nacionālas nozīmes kultūras tūrisma produktu attīstību, nodrošinot starptautiski atzītu Latvijas kultūrvēsturisko vērtību tūrisma infrastruktūras uzlabošanu. 2011.gadā turpinājās 16 projektu īstenošana, līdz pārskata perioda beigām pieci projekti ir pabeigti.

2011.gadā apakšaktivitātes *Nacionālās nozīmes velotūrisma produkta attīstība*, kuras mērķis ir veicināt velotūrisma attīstību, izveidojot veloceliņu infrastruktūru un ievērojot tūristu drošības un tūrisma resursu ilgtspējas nodrošināšanas prasības, ietvaros turpinājās septiņuprojektu īstenošana un ir izbūvēta daļa no veloceliņiem.

2.2.5. Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšana

Budžeta programmas 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”

Lai sekmētu Latvijas divpusējās ekonomiskās attiecības ar Latvijas uzņēmējiem svarīgām partnervalstīm, noslēgto ekonomiskās sadarbības līgumu ietvaros 2011.gadā tika organizētas **Starpvaldību komisiju** sēdes ar Azerbaidžānu, Krieviju, Ukrainu un Baltkrieviju. Jaunu eksporta tirgu apgūšanai un esošās sadarbības nostiprināšanai sadarbībā ar LIAA tika noorganizēti vairāki pasākumi, piemēram, **biznesa forumi** ar Azerbaidžānu, Armēniju, Krieviju, Ķīnu, Ukrainu, Izraēlu, seminārs „Ekonomiskās sadarbības attīstība muitas ūnijas ietvaros un vienotās Baltkrievijas, Kazahstānas un Krievijas Federācijas ekonomiskās telpas veidošana”.

2011.gadā īpaša uzmanība tika pievērsta **ekonomisko attiecību attīstīšanai ar Krievijas Federāciju** un tās reģioniem. 2011.gadā notika Ekonomikas ministrijas amatpersonu tikšanās ar Krievijas Federācijas Jaroslavljas un Kalugas apgabalu pārstāvjiem. Turpmākie virzieni sadarbības paplašināšanai starp Latvijas un Krievijas reģioniem, pašvaldībām un uzņēmējiem tika definēti Latvijas – Krievijas Starpvaldību komisijas Reģionālās sadarbības darba grupas sēdē, kas notika martā. Savukārt, jūnijā (Liepājā) notika Latvijas–Krievijas Starpvaldību komisijas ekonomiskās, zinātniski tehniskās, humanitārās un kultūras sadarbības jomā 6.sēde. Tās laikā tika parakstīta abu valstu **deklarācija par partnerību modernizācijai**, kā arī definēti nākamie būtiskākie sagatavojamie starpvalstu līgumi – par investīciju aizsardzību, par Latvijas un Krievijas robežšķērsošanas vietām, par sadarbību dzelzceļa transporta jomā un sadarbību aviācijas meklēšanas un glābšanas jomā. Pārskata periodā tika izstrādāta un apstiprināta Latvijas divpusējās ekonomiskās sadarbības vienošanās ar Kirovas apgabalu, kā arī Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas un Pleskavas apgabala administrācijas ekonomiskās sadarbības realizācijas darba programma 2012.-2014.gadam. Tika turpinātas sarunas ar Ivanovas, Jaroslavljas un Kalugas apgabalu valdībām un Baškortostānas Republikas valdību par vienošanos noslēgšanu ekonomiskās sadarbības jomā.

Ņemot vērā arvien pieaugošo Āzijas valstu lomu pasaules ekonomikā, ar mērķi veicināt sadarbību starp Latvijas un Ķīnas uzņēmējiem un iepazīstināt tos ar uzņēmējdarbības vidi un biznesa iespējām Latvijā, 2011.gadā Rīgā norisinājās izstāde „**Ķīnas biznesa dienas 2011**”, ko organizēja starptautisko izstāžu rīkotājsabiedrība BT1 sadarbībā ar Ekonomikas ministriju un citām institūcijām, kā arī ar Latvijas pašvaldību atbalstu. Ekonomisko attiecību veicināšanai ar šo reģionu būtiska loma bija arī ekonomikas ministra un uzņēmēju delegācijas vizītēm uz Ķīnu un Japānu, kuru ietvaros notika tikšanās ar šo valstu augsta līmeņa amatpersonām un dažādu biznesa nozaru pārstāvjiem.

Ekonomiskās sadarbības aktivizēšanai ar Latvijai prioritārajiem un potenciālajiem eksporta tirgiem 2011.gadā notika 17 ekonomikas ministra un Latvijas uzņēmēju, kā arī ministrijas vadības darba vizītes uz Lietuvu, Vāciju, Ukrainu, Japānu, Ķīnu, Igauniju, Azerbaidžānu, Apvienotajiem Arābu Emirātiem un Krieviju, kā arī 81 ārvalstu delegāciju vizīte Ekonomikas ministrijā, kuru laikā pārrunāti būtiski ārējās ekonomiskās sadarbības jautājumi.

Ekonomikas ministrija ir aktīvi **piedalījies Eiropas Savienības politiku izstrādes procesā** un aizstāvējusi Latvijas nacionālās intereses Eiropas Savienības līmenī savas kompetences jomās, galvenokārt, Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas ministru padomes sanāksmēs, Konkurētspējas ministru padomes sanāksmēs un Ārlietu padomes sanāksmēs tirdzniecības ministru formātā. Enerģētikas ministru padomes ietvaros tika diskutēts par svarīgākajiem un aktuālākajiem enerģētikas politikas jautājumiem – "ES 2020" stratēģijas enerģētikas mērķu sasniegšana, energoefektivitātes direktīva, jauni finanšu instrumenti enerģētikas infrastruktūras attīstībai, enerģētikas iekšējā tirgus likumdošanas savlaicīga īstenošana, sadarbība ārējās attiecībās enerģētikas jomā. Konkurētspējas ministru

padomes prioritārais darbības virziens bija Eiropas Savienības konkurētspējas paaugstināšana – tika pieņemti vairāki padomes secinājumi par rūpniecības politiku, uzsvērtas Vienotā tirgus darbības iedzīvināšanas prioritātes, veikti pārskati par *Mazās uzņēmējdarbības akta* un *Pakalpojumu direktīvas* ieviešanu, pieņemti padomes secinājumi par ietekmes novērtējumu ar mērķi uzlabot Eiropas Savienības likumdošanas procesa kvalitāti. Savukārt, Ārlietu padomes sanāksmēs tirdzniecības ministru formātā tika diskutēts par investīciju politikas nākotni, Eiropas Savienības divpusējo ekonomisko un tirdzniecības attiecību attīstību ar Japānu un Vidusjūras reģiona dienvidu valstīm, brīvās tirdzniecības līgumu sarunu progresu ar Ukrainu un Indiju, Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) daudzpusējo tirdzniecības liberalizācijas sarunu nākotni, kā arī lemts par Eiropas Savienības kopējo nostāju attiecībā uz Krievijas Federācijas uzņemšanu PTO.

Kopējās tirdzniecības politikas kontekstā, 2011.gada 1.jūlijā stājās spēkā *Eiropas Savienības – Dienvidkorejas Brīvās tirdzniecības līgums* (izņemot sadaļas par intelektuālā īpašuma tiesību krimināltiesiskajiem aspektiem un sadarbību kultūras jomā). Līgums paredz izveidot PTO normām atbilstošu brīvās tirdzniecības zonu starp Eiropas Savienību un Korejas Republiku attiecībā uz preču un pakalpojumu tirdzniecību un komercdarbību. Pārskata gadā tika turpināta Eiropas Savienības tirdzniecības noteikumu izstrāde arī ar virkni citām tirdzniecības partnervalstīm un veiksmīgu sarunu rezultātā martā tika parafēts ES-Centrālamerikas Asociācijas līgums, kas sevī ietver arī brīvās tirdzniecības līgumu, bet arī ES-Kolumbijas un Peru Tirdzniecības nolīgums.

Starp Eiropas Savienību un Krievijas Federāciju 2011.gada oktobrī tika panākta vienošanās par visiem Eiropas Savienībai svarīgiem jautājumiem **Krievijas Federācijas (KF) iestāšanās procesā PTO**, t.sk. Latvijai būtiskajiem – KF diskriminējošo dzelzceļa kravu pārvadājumu (starp importa, eksporta un iekšzemes pārvadājumiem) tarifu politikas atcelšanu ar 2013. gada 1. jūliju un apaļkoku eksporta nodevu samazināšanu līdz ar tās iestāšanos PTO. Vienošanās par eksporta nodevu samazināšanu, cita starpā, paredz priedes un egles skuju koku apaļkoku eksportam uz Eiropas Savienību izveidot ikgadēju kvotu ar pazeminātu izvedmuitu (eglei 5,96 milj. m³ apmērā ar 13% izvedmuitu, bet priedei 3,65 milj. m³ apmērā ar 15% izvedmuitu līdzšinējo 25% vietā), bet bērza un apses apaļkokiem, neierobežojot apjomus, piemērot attiecīgi 7% un 5% izvedmuitu. Lēmums par Krievijas Federācijas uzņemšanu organizācijā tika pieņemts PTO 8. Ministru konferencē (2011.gada 15.-17.decembrī Ženēvā, Šveice), vienlaikus tika atbalstīta arī Melnkalnes, Samoa un Vanuatu uzņemšana PTO.

Strādājot pie specifisku tirdzniecības noteikumu uzlabošanas un ņemot vērā laika posmā no 2008. līdz 2010. gadam aizvadītās sarunas par *Viltošanas novēršanas tirdzniecības nolīgumu* starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, Austrāliju, Kanādu, Japānu, Korejas Republiku, Meksikas Savienotajām Valstīm, Marokas Karalisti, Jaunzēlandi, Singapūras Republiku, Šveices Konfederāciju un Amerikas Savienotajām Valstīm, pārskata gada beigās sagatavots likumprojekts šī nolīguma apstiprināšanai Latvijā.

2011.gadā ir uzsāktas 45 *ES tirdzniecības aizsardzības instrumentu pārbaudes procedūras*, no kurām - 24 ir spēkā esošo pasākumu pārskatu procedūras, bet 21 ir jauna pārbaude. 2011.gada beigās Eiropas Savienībā bija spēkā 126 tirdzniecības aizsardzības pasākumi, no tiem 116 antidempinga un 10 par pretsubsīdiju nodevu piemērošanu.

2.2.6. Iekšējā tirgus attīstības veicināšana, konkurences nodrošināšana un patērētāju tiesību aizsardzība

Budžeta programmas 26.00.00 „Godīgas konkurences nodrošināšana, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība” (26.01.00 „Iekšējais tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība”, 26.02.00 „Konkurences politikas ieviešana”, 26.03.00 „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana”, 26.04.00 „Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana”), 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”

Liekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība

Pārskata gadā uzsākts darbs pie likumprojekta ***Tirdzniecības likums*** izstrādes, lai kopā ar Latvijas tirgotājiem un tos pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām radītu Latvijā jaunu tiesisko regulējumu tirdzniecībā ar mērķi nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem pakalpojumu sniedzējiem un preču ražotājiem.

Lai reglamentētu kārtību parāda ārpustiesas atgūšanai, Ekonomikas ministrija izstrādāja likumprojektu ***Parāda atgūšanas likums*** (likumprojekts atbalstīts Ministru kabinetā un iesniegts izskatīšanai Saeimā), nosakot kreditora un parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumus parāda atgūšanas jomā, nodrošinot taisnīgu, samērīgu un saprātīgu parāda atgūšanas procesu. Likumprojekts izstrādāts arī ar mērķi veicināt parādu labprātīgu atmaksu un sekmēt iespēju trešajām personām novērtēt fiziskas personas uzņemto maksājuma saistību izpildi. Savukārt, sadarbībā ar Latvijas komercbanku asociāciju Ekonomikas ministrija virza iniciatīvu par parādnieku vai ***kredītņēmēju reģistra*** jeb ***kredītbiroja izveidi***, lai sekmētu kredītpējas/ kredītrisku vērtēšanas kvalitātes uzlabošanu, radītu priekšnoteikumus kredītinformācijas apmaiņas nodrošināšanai arī par parādnieku negatīvo kredītinformāciju, noteiktu tiesisko regulējumu kredītbiroja izveidei, piešķirot tiesības veikt fizisko personu datu apstrādi.

Saskaņā ar 2010.gadā pieņemtajiem grozījumiem ***Patērētāju tiesību aizsardzības likumā*** no 2011.gada 1.novembra kredītēšanas pakalpojumu patērētājam var sniegt tikai kapitālsabiedrība, kura saņēmusi speciālu atļauju (licenci) patērētāja kredītēšanas pakalpojuma sniegšanai. Ministru kabinetā 2011.gada 29.martā pieņemti noteikumi Nr.245 ***Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz, pārreģistrē, aptur un anulē speciālo atļauju (licenci) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai un maksā valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu un pārreģistrāciju, kā arī prasībām kapitālsabiedrībai speciālās atļaujas (licences) saņemšanai***, paredzot, ka licenci kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai izsniegs Patērētāju tiesību aizsardzības centrs uz vienu gadu ar iespēju to pārreģistrēt.

Pārskata gadā izstrādāti grozījumi ***Negodīgas komercprakses aizlieguma likumā*** un ***Reklāmas likumā*** ar mērķi padarīt efektīvāku patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzības uzraudzības sistēmu, lai mazinātu negodīgas komercprakses un reklāmas ietekmi uz patērētājiem un saimnieciskās darbības veicējiem, un patērētājiem netiktu ierobežota iespēja pieņemt ekonomiski pamatotus un uz patiesu informāciju balstītus pirkuma lēmumus. Grozījumi paredz optimizēt un uzlabot uzraudzības iestāžu darbu, precizējot iestāžu tiesības un pienākumus saistībā ar komercprakses un reklāmas atbilstības normatīvo aktu prasībām izvērtēšanu.

Ministru kabinetā 2011.gada 15.februārī apstiprināti noteikumi Nr.132 ***Rotaļlietu drošuma noteikumi***, kuru mērķis ir paaugstināt patērētāju, jo īpaši bērnu, drošības un veselības aizsardzību, nosakot, ka tirgū tiek piedāvātas tikai drošas rotaļlietas. Ar jaunu regulējumu uzlabotas un noteiktas caurspīdīgākas drošuma prasības rotaļlietām, īpašu uzmanību pievēršot bīstamu vielu (kancerogēnu, mutagēnu vai reproduktīvajai sistēmai toksisku (CMR) un alergēnu vielu, kā arī dažu metālu) izmantošanai un šo vielu īpašajām robežvērtībām rotaļlietās. Minētajos noteikumos paredzēti arī pienākumi ražotājiem, to pilnvarotājiem pārstāvjiem, importētājiem un izplatītājiem, ņemot vērā katra lomu rotaļlietu

piegādes ķēdē, kā arī uzlabots tirgus uzraudzības mehānisms, veicinot sadarbību starp komersantiem, tirgus uzraudzības iestādēm un atbilstības novērtēšanas institūcijām, noteikta detalizēta rotaļlietu atbilstības novērtēšanas un marķēšanas kārtība.

2011.gadā publicēts *Vienotā tirgus akts*, kurā iekļauto pasākumu īstenošana sekmēs Eiropas Savienības vienotā tirgus dziļāku integrāciju un ekonomisko izaugsmi gan Eiropā, gan Latvijā. *Vienotā tirgus akta* pasākumu īstenošanā vadošais motīvs un mērķis ir ilgtspējīgas ekonomiskās izaugsmes nodrošināšana Eiropā, kas gan radītu jaunas darba vietas, gan celtu kopējā tirgus konkurētspēju. Eiropas Komisijas *Vienotā tirgus akta* ietvaros līdz 2012.gada beigām īstenojami 12 pasākumi izaugsmes, konkurētspējas un sociālā progresā jomā saistībā ar darba ņēmēju mobilitāti, MVK finansējumu, patērētāju aizsardzību, kā arī iekšējā tirgus digitalizāciju, nodokļu sistēmu un Eiropas tīkliem. Pasākumu mērķis ir atvieglot ikdienu visiem vienotā tirgus dalībniekiem — uzņēmumiem, iedzīvotājiem, patērētājiem un darbiniekiem.

Eiropas Komisijas ekspertu vadībā pārskata gadā veikti visi nepieciešamie pasākumi **Iekšējā tirgus informācijas (IMI) sistēmas** pilnīgas darbības nodrošināšanai saistībā ar *Profesionālās kvalifikācijas direktīvas* un *Pakalpojumu direktīvas* prasību ieviešanu, arī IMI sistēmas „Brīdinājuma mehānisma” darbības nodrošināšanu un iesaistīto iestāžu identificēšanu. IMI sistēmas „Brīdinājuma mehānisms” ir izveidots, lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību un pakalpojumu saņēmēju aizsardzību, informējot dalībvalstis par pakalpojumu darbībām, kas var radīt kaitējumu cilvēku veselībai, drošībai vai videi. IMI sistēmā ir reģistrētas 52 Latvijas iestādes, kas atbild par vienu vai vairāku jomu informācijas apriti: septiņas – profesionālās kvalifikācijas jomā, 36 – pakalpojumu jomā, trīs – profesionālās kvalifikācijas un pakalpojumu jomā, trīs – darbinieku nosūtīšanas jomā, divas – darbinieku nosūtīšanas un pakalpojumu jomā. IMI sistēmas nacionālais koordinators un IMI sistēmas „Brīdinājuma mehānisma” koordinators ir Ekonomikas ministrija. 2011.gadā Latvijā IMI sistēmā ir reģistrēti 15 informācijas pieprasījumi.

Brīvas preču aprites jomā, lai uzlabotu savstarpējās atzīšanas principa piemērošanu Eiropas Savienības tirgū likumīgi ražotajiem produktiem, no 2009.gada 13.maija uzņēmējdarbības informatīvajam atbalstam darbojas Produktu Informācijas kontaktpunkts (PCP), kura funkcijas Latvijā pilda Ekonomikas ministrija (e-pasts: pcpc@em.gov.lv). Kopš savas darbības uzsākšanas līdz 2011.gada beigām PCP ir atbildējis uz citu Eiropas Savienības dalībvalstu komersantu 25 informācijas pieprasījumiem par nacionālajām prasībām dažādiem produktiem.

Ministrijā izveidotais Latvijas **SOLVIT koordinācijas centrs** 2011.gadā ir saņēmis 31 lietu, no kurām 20 lietas atbilda SOLVIT lietu risināšanas kritērijiem – lēmumu ir pieņēmusi valsts iestāde, valsts iestāde atrodas citā Eiropas Savienības dalībvalstī (pārrobežu elements), ir pārkāptas Eiropas Savienības tiesību normas (regulas, direktīvas u.tml.). Latvijas SOLVIT koordinācijas centrā visbiežāk risinātās iedzīvotāju lietas ir saistītas ar uzturēšanās atļauju izsniegšanu citās dalībvalstīs, uzņēmējiem - ar pakalpojumu brīvas aprites ierobežojumiem.

Patērētāju tiesību aizsardzības īstenošanas nodrošināšanai Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (PTAC) 2011.gadā īstenoja astoņus preču drošuma un atbilstības uzlabošanas projektus tādām precēm kā: transportējamās spiedieniekārtas, individuālie aizsardzības līdzekļi, rotaļlietas, mašīnas, elektropreces, būvmateriāli, bērnu preces un bērnu spēļu laukumi. PTAC veica arī piecus projektus patērētāju ekonomisko interešu aizsardzībai: tīmekļa vietņu pārbaudes, kurās tiek piedāvāti vai pārdoti finanšu pakalpojumi; tīmekļa vietnēs norādīto preču cenu pārbaudes; komercprakses izvērtēšana elektronisko sakaru pakalpojumu jomā; komercprakses uzraudzība, kurā tiek izmantoti „vides paziņojumi”; komercprakses uzraudzība, pārbaudot piedāvātos darbā iekārtošanas pakalpojumus.

Pārskata periodā veiktas 1 726 tirdzniecības, ražošanas un pakalpojumu sniegšanas vietu pārbaudes/apsekojumi un veikta fasēto preču kontrole 72 uzņēmumos. Izsniegtas 47 licences kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai. Metroloģiskajai kontrolei tika pakļauti 4 200 mērīšanas līdzekļu. Veiktas 100 bīstamo iekārtu uzraudzības pārbaudes.

Par patērētāju tiesību pārkāpumiem 2011.gadā izskatīti 2 110 patērētāju iesniegumi un sūdzības, sniegtas 35 846 konsultācijas. Patērētāju pārrobežu sūdzību risināšanā izskatītas 152 sūdzības un sniegtas 614 konsultācijas. Veikta 157 lietu izpēte reklāmas un e-komercijas jomā. Izskatītas 380 administratīvo pārkāpumu lietas, piemērojot administratīvos sodus 119 tūkst. latu apmērā.

Pārskata periodā PTAC ir veicis būtisku un pastāvīgu ieguldījumu patērētāju informēšanā un izglītošanā: konsultācijas klātienē, informatīvas aktivitātes dažādos semināros un pasākumos, efektīva un regulāra sadarbība ar Latvijas plašsaziņas līdzekļiem. Kopumā pārskata periodā sniegts 191 informatīvais ziņojums, izplatītas 44 preses relīzes plašsaziņas līdzekļiem, organizēti divi komersantu informēšanas pasākumi. Par būtisku sabiedrības informēšanas un izglītošanas platformu uzskatāma PTAC tīmekļa vietne, kur atrodama arī plašāka informācija par PTAC darbību <http://www.ptac.gov.lv/page/161>.

Konkurences politikas īstenošana

Konkurences padome konkurences aizsardzības jomā 2011.gadā veica 34 smagāko Konkurences likuma pārkāpumu (aizliegto vienošanos un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas) izmeklēšanas, 12 uzņēmumu apvienošanās kontroles un pieņēma 15 lēmumus par *Administratīvo pārkāpumu kodeksa* pārkāpumiem. Pārskata periodā uzlikts naudas sods 6,3 milj. latu apmērā.

Pārskata periodā veikta uzraudzība 13 tirgu sektoros – augļu un dārzeņu tirgus, zāļu izplatīšanas tirgus, cukura realizācijas tirgus, sāls vairumtirdzniecības tirgus, pārtikas eļļas tirgus Latvijas teritorijā, degvielas mazumtirdzniecības tirgus, elektroinstalācijas materiālu, elektroenerģijas un telekomunikāciju vadu un kabeļu tirdzniecības tirgus, lauksaimniecības un mežizstrādes tehnikas, remonta, tehniskās apkopes pakalpojumu un rezerves daļu tirgus, sadzīves ķīmisko tīrītavu pakalpojumu tirgus, atslēgmeistaru profesionālās darbības tirgus, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tirgus, telpu nomas līgumu tirdzniecības centros tirgus, kā arī īstenota piena kooperatīvu darbības uzraudzība. Veiktas 10 pārbaudes par dominējošā stāvokļa mazumtirdzniecībā ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma ievērošanu.

Konkurences padome aktīvi piedalījies normatīvā regulējuma pilnveidošanā, sniedzot atzinumus un priekšlikumus par izstrādātajiem likumprojektiem un Ministru kabineta noteikumu projektiem ar mērķi mazināt administratīvos šķēršļus un veicināt konkurenci par labu patērētājiem. Konkurences padome pārskata periodā veica arī sabiedrības informēšanas pasākumus – notikušas tikšanās ar tirgus dalībniekiem, sniedzot konsultācijas par konkurences tiesību piemērošanas jautājumiem, izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem par Konkurences padomes pieņemtajiem lēmumiem un citām aktualitātēm.

Plašāka informācija par Konkurences padomes darbību pieejama iestādes tīmekļa vietnē http://www.kp.gov.lv/?object_id=523.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu īsteno Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK), lai nodrošinātu iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicinātu attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs, nosakot sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas kārtību un tiesiskās attiecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā.

Pārskata periodā SPRK ir notikušas 47 padomes sēdes un pieņemti 433 padomes lēmumi. Gada laikā ir reģistrēti 30 elektronisko sakaru komersanti, izsniegtas 68 licences enerģētikas nozarē (24 licencēm uzdarīti grozījumi, anulētas septiņas), izsniegtas 16 licences ūdenssaimniecības nozarē (22 licencēm uzdarīti grozījumi, anulētas sešas), izsniegtas četras licences sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nozarē un vienai izdarīti grozījumi, kā arī izsniegtas divas licences dzelzceļa transporta nozarē. Kopējais regulējamo uzņēmumu skaits uz 2011.gada 31.decembri bija 921 uzņēmums.

2011.gada 11.augustā, stājoties spēkā grozījumiem likumā *Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem*, SPRK ir kļuvusi par institucionāli un funkcionāli neatkarīgu institūciju. Plašāka informācija par SPRK darbību pieejama iestādes tīmekļa vietnē <http://www.sprk.gov.lv/?sadala=14>.

Atbilstības novērtēšana un kvalitātes nodrošināšana

Lai nodrošinātu produktu un pakalpojumu atbilstību, sekmējot komersantu konkurētspējas pieaugumu un starpvalstu tirdzniecības šķēršļu mazināšanu, nacionālo standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas institūciju funkcijas un uzdevumus veic Ekonomikas ministrijas pārraudzībā esošās kapitālsabiedrības SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” neatkarīgās struktūrvienības: Standartizācijas birojs, Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs un Metroloģijas birojs.

Standartizācija

Standartizācijas biroja prioritārie darbības virzieni bija standartizācijas informācijas izplatīšana, Latvijas standartu fonda papildināšana un uzturēšana, standartu elektroniskās pārdošanas sistēmas pilnveidošana, sadarbība ar starptautiskajām un Eiropas Savienības valstu nacionālajām standartizācijas organizācijām.

Pārskata periodā Latvijas nacionālā standarta statusā adaptēti un izstrādāti 1 924 standartizācijas dokumenti, t.sk. 1 447 Eiropas standarti, latviešu valodā iztulkoti un reģistrēti 58 obligāti piemērojamie standarti. Standartizācijas informācijas pakalpojumi sniegti 2 900 juridiskām un fiziskām personām. Ieviestā automatiskā informācijas elektroniskā izziņošanas sistēma nodrošina klientiem bezmaksas pakalpojumu

Ikmēneša ziņojums par Latvijas standarta statusā reģistrētajiem standartiem un atceltajiem Latvijas standartiem. Turpinot standartu elektroniskās pārdošanas sistēmas pilnveidošanu, nodrošināts, ka 49% no standartu fonda standartiem tiek pārdoti e-veikalā.

Sadarbībā ar Starptautisko standartizācijas organizāciju 2011.gada jūnijā organizēta trīs dienu konference Rīgā par sociālās atbildības standartu ISO 26000 *Sociālā atbildība*, kurā piedalījās pārstāvji no Ukrainas, Kazahstānas, Azerbaidžānas, Horvātijas, Maķedonijas, Melnkalnes, Gruzijas, Lietuvas, kā arī no Latvijas. Sagatavots informatīvs buklets uzņēmējiem par ieguvumiem, ko sniedz standartu piemērošana.

Standartizācijas biroja tīmekļa vietne <http://www.samc.lv/lv/lvs-birojs.html>.

Akreditācija

Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (LATAK) 2011.gadā ir nodrošinājis nacionālās akreditācijas sistēmas darbību saskaņā ar Eiropas akreditācijas kooperācijas (EA) Daudzpusējās atzīšanas līgumu (MLA), likumu *Par atbilstības novērtēšanu* un saistītajiem normatīvajiem aktiem, novērtējot, akreditējot un uzraugot testēšanas un kalibrēšanas laboratorijas un sertificēšanas un inspicēšanas institūcijas, veicinot nacionālo laboratoriju līdzdalību starptautisko starplaboratoriju salīdzinošās testēšanas programmās un organizējot prasmes pārbaudes, pārstāvējot Latviju starptautiskajās akreditācijas organizācijās, kā arī uzturot un aktualizējot akreditēto institūciju informatīvo bāzi.

Nacionālajā akreditācijas sistēmā 2011.gadā akreditācijas statuss uzturēts 215 institūcijām, akreditējot 10 jaunas institūcijas, atceļot akreditāciju septiņām un apturot četrām institūcijām. Labās prakses veicināšanas un partneru informēšanas nolūkos LATAK pārskata gadā noorganizēja vairākus seminārus un atbilstības novērtēšanas konferenci *Atbilstības novērtēšanas institūciju atbalsts Latvijas preču un pakalpojumu eksportam*. Starpvalstu sadarbības ietvaros LATAK aktīvi sadarbojas ar Ukrainas, Baltkrievijas Uzbekistānas un Gruzijas akreditācijas institūcijām.

LATAK tīmekļa vietne <http://www.samc.lv/lv/latak-birojs.html>.

Metroloģija

Metroloģijas birojs pārskata gadā nodrošināja un attīstīja mērījumu ticamību un izsekojamību. Tiek uzturēti starptautiskajām prasībām atbilstoši 13 mērvienību etaloni (t.sk. masas, garuma, leņķa, elektriskie u.c.). Veikta četru nacionālo mērvienību etalonu kalibrēšana ārvalstu nacionālajās metroloģijas institūcijās. Nodrošināta 30 Nacionālo garuma mēru etalonu, deviņu masas mēru etalonu un piecu elektrisko mēru dreifa novērtēšana, kā arī 122 references etalonu kalibrēšana. Sniegtas 26 konsultācijas reglamentētās metroloģijas jomā un izsniegts 21 atbilstības sertifikāts, noorganizēti trīs mācību semināri metroloģijas inženieriem.

Turpināta sadarbība ar Eiropas nacionālo metroloģijas institūciju asociāciju (EURAMET), kā arī ar Starptautisko reglamentētās metroloģijas organizāciju (OIML) un Eiropas reglamentētās metroloģijas kooperāciju (WELMEC).

Metroloģijas biroja tīmekļa vietne <http://www.samc.lv/lv/latmb-birojs.html>.

2.2.7. Enerģētikas nozares attīstība

Budžeta programmas 29.00.00 „Enerģētikas politika”, 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 60.06.00 „Eiropas komunikāciju tīklu projekti”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”

Enerģētikas jomā 2011.gadā tika turpināta efektīvi funkcionējoša elektroenerģijas tirgus izveide, uzlabots atjaunojamās enerģijas plašākas izmantošanas un energoefektivitātes veicināšanas mehānisms, īstenotas nozīmīgas aktivitātes lielo starpvalstu projektu attīstībā.

Uzsākts darbs pie stratēģijas projekta enerģētikas politikas attīstībai periodam līdz 2030.gadam izstrādes. *Enerģētikas stratēģija 2030* tiek izstrādāta, balstoties uz četriem stūrakmeņiem – energoapgādes drošību, enerģijas konkurētspēju, efektīvu atjaunojamo energoresursu izmantošanu un energoefektivitātes palielināšanu. Dokumentā paredzēti galvenie enerģētikas politikas virzieni, katram virzienam tiek formulēti līdz 2030.gadam svarīgākie sasniedzamie un arī nepieciešamie specifiskie mērķi, kā arī pasākumi to ieviešanai un sagaidāmais efekts.

Ar grozījumiem *Elektroenerģijas tirgus likumā* ieviesta virkne jaunu nosacījumu turpmākai Latvijas elektroenerģijas tirgus attīstībai un iekļaušanai vienotajā Baltijas un Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū. Ar šiem grozījumiem Latvijas nacionālajā tiesiskajā regulējumā tiek pārņemtas *Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvas 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu* prasības, nodrošinot tālāku elektroenerģijas tirgus liberalizāciju, t.i. paredzot neatkarīga sistēmas operatora izveidi un nosakot tā darbības principus, tādējādi nodalot pārvades sistēmas operatora funkcijas no ražošanas un piegādes funkcijām. Ar likumā iekļautajām normām tiek radīti arī tiesiskie apstākļi, lai Latvijā varētu darboties elektroenerģijas birža.

Veicot grozījumus *Enerģētikas likumā*, atvieglota energoapgādes objektu, t.sk. valsts nozīmes energoapgādes objektu, būvniecības kārtība, būvniecības saskaņošanu ar zemes

īpašnieku aizstājot ar informēšanu, nosakot, ka elektrolīnijas pēc iespējas tiek ierīkotas ceļu zemes nodalījumu joslās un, ka sabiedrības interesēs zemes īpašnieks nevar liegt vai likt šķēršļus elektrolīnijas rekonstrukcijai. Minētā kārtība atvieglos vidējā sprieguma gaisvadu elektrolīniju nomaiņu pret zemē guldāmām kabeļlīnijām, kā arī valstiski svarīgu energoapgādes objektu, tādu kā *Kurzemes loks* (energoinfrastrukturā projekts, kura ietvaros tiek būvēta augstsprieguma elektrolīnija Latvijas rietumu daļā, lai novērstu līdz šim iztrūkstošo palielinātas jaudas pieslēgumu iespējamību Kurzemē), būvniecību.

Ministru kabinetā 2011.gada 29.novembrī pieņemti noteikumi Nr.914 *Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi*, kas paredz nozīmīgas izmaiņas elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas regulējumā. Tiek mainīti universālā pakalpojuma saņemšanas nosacījumi, t.i. universālo pakalpojumu būs tiesīgi saņemt mājāsaimniecības lietotāji un lietotāji, kura visi pieslēgumi sistēmai atbilst šādiem tehniskiem lielumiem – pieslēguma spriegums nepārsniedz 400 voltus un ievadaizsardzības aparāta nominālā strāva nepārsniedz 100 ampērus. Mainot nosacījumus, tiek palielināts to elektroenerģijas lietotāju skaits, kuriem elektroenerģija no elektroenerģijas tirgotājiem jāpērk par tirgus cenu, nevis regulētu tarifu. Universālā pakalpojuma jaunajiem nosacījumiem stājoties spēkā 2012.gada 1.aprīlī, tirgus dalībnieku skaits palielināsies aptuveni par 4 200 lietotājiem un brīvā elektroenerģijas tirgus daļa pieaugs līdz 45-50%. Noteikumos noteikts *pēdējās garantētās piegādes regulējums*, paredzot kas un par kādu cenu nodrošina elektroenerģijas piegādi lietotājiem, kuriem nav spēkā esoša elektroenerģijas tirdzniecības līguma un kuriem nav tiesību saņemt elektroenerģiju kā saistītajam lietotājam, uzlaboti elektroenerģijas tirgus darbības principi.

Lai izveidotu gan *zaļās enerģijas* ražošanu veicinošu, gan sabiedrības maksātspējai atbilstošu valsts atbalsta mehānismu, Ekonomikas ministrija, ņemot vērā likumprojekta *Atjaunojamās enerģijas likums* pieņemšanas gaitu pēc tā apstiprināšanas Ministru kabinetā, steidzami izstrādāja alternatīvus tiesību aktu projektus ātrākai *Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvas 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvu 2009/30/EK attiecībā uz benzīna, dīzeļdegvielas un gāzeļļas specifikācijām un mehānisma ieviešanu autotransporta līdzekļos lietojamās degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kontrolei un samazināšanai* prasību ieviešanai, tai skaitā, ieviešot nepieciešamos grozījumus Elektroenerģijas tirgus likumā un Enerģētikas likumā.

Pārskata periodā izstrādāta virkne citu normatīvo aktu grozījumu un jauni normatīvie akti, lai pilnībā ieviestu *Direktīvu 2009/28/EK*. Kā vieni no būtiskākajiem atzīmējami Ministru kabineta 2011.gada 21.jūlija noteikumi Nr.545 *Noteikumi par biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ilgtspējas kritērijiem, to ieviešanas mehānismu un uzraudzības un kontroles kārtību*, kas nosaka ilgtspējības kritērijus (attiecībā uz siltumnīcefekta izraisošo gāzu emisiju ietaupījumiem, zemi ar augstu bioloģisko daudzveidību, zemi ar augstu oglekļa koncentrāciju un lauksaimniecības un vides apstākļiem) un kārtību, kādā tiek novērtēta biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo atbilstība ilgtspējības kritērijiem, kā arī nosaka kārtību, kādā tiek izsniegts apliecinājums par Latvijas Republikā audzēto biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas izejvielu atbilstību ilgtspējības kritērijiem.

Ministru kabinetā 2011.gadā 22.novembrī apstiprinātie noteikumi Nr.900 *Noteikumi par izcelsmes apliecinājuma saņemšanu elektroenerģijai, kas ražota, izmantojot atjaunojamus energoresursus* nosaka kārtību, kādā elektroenerģijas ražotāji, kuri elektroenerģijas ražošanai izmanto atjaunojamus energoresursus, par saražotās elektroenerģijas daudzumu var saņemt izcelsmes apliecinājumu.

Lai samazinātu no atjaunojamajiem energoresursiem ražotas elektroenerģijas turpmāko ietekmi uz elektroenerģijas tirdzniecības tarifiem, 2011.gadā Ministru kabinetā pieņemts lēmumu, ka laikā no 2011.gada maija līdz 2013.gada 1.janvārim ražotājs nevar kvalificēties elektroenerģijas pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros un tiesību iegūšanai

saņemt garantētu maksu par uzstādīto elektrisko jaudu. Atbilstoši minētajam lēmumam, Ekonomikas ministrija ikgadējo iepirkuma konkursu nerīkoja. Iecere uz diviem gadiem apturēt obligāto *zaļās enerģijas* iepirkumu neapdraudēs Latvijas apņemšanos katru gadu pakāpeniski palielināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru kopējā enerģijas galapatēriņā.

2011.gadā uzsākts darbs pie vienotu kritēriju izstrādes **vēja parku attīstībai**, lai izvairītos no situācijas, kad vēja parku veidošana jūrā notiek nekontrolēti, būtiski ietekmējot arī elektroenerģijas gala tarifu patērētājiem. Vienota pieeja sekmēs plānveidīgu un mērķtiecīgu vēja parku būvniecību jūrā, ievērojot gan valsts aizsardzības nosacījumus un Latvijas iedzīvotāju intereses, gan vides aizsardzības, zvejniecības un kuģniecības nosacījumus.

Ministru kabinetā 2011.gada 13.septembrī apstiprināts *Latvijas Republikas Otrais energoefektivitātes rīcības plāns 2011.-2013.gadam* (Ministru kabineta 2011.gada 16.septembra rīkojums Nr.460), kurā iekļauti pasākumi energoefektivitātes uzlabošanai mājokļu, pakalpojumu, transporta, rūpniecības un centralizētās siltumapgādes jomā.

Apstiprināta valsts atbalsta programma *Pasākumi uzņēmumu siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai* (Kohēzijas fonda līdzfinansēta aktivitāte), kuras ietvaros plānots atbalsts atjaunojamo energoresursu izmantošanai komercsabiedrībām, kas ražo siltumenerģiju nolūkā patērēt to pašu vai lokālās siltumapgādes vajadzībām. Aktivitātes mērķis ir būtiski paaugstināt siltumenerģijas ražošanas efektivitāti, veicinot no atjaunojamajiem energoresursiem ražotās siltumenerģijas izmantošanu industriālajā ražošanā. Programmas ietvaros pieejams Eiropas Savienības Kohēzijas fonda finansējums 13 milj. latu apmērā. Turpinājās Kohēzijas fonda līdzfinansēto enerģētikas aktivitāšu īstenošana - apakšaktivitātes *Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai* ietvaros pārskata perioda beigās ir pabeigti seši un turpinājās 26 projektu īstenošana. Savukārt aktivitatē *Atjaunojamo energoresursu izmantošanu koģenerācijas elektrostaciju attīstība* turpinājās 10 apstiprināto projektu īstenošana.

Pārskata gadā īstenoti nozīmīgi pasākumi lielo starpvalstu projektu attīstībai enerģētikas sektorā. Turpinot darbu pie **Visaginas atomelektrostacijas attīstības** projekta, tā partnervalstu – Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Polijas – pārstāvji tikās ar spēkstacijas potenciālajiem stratēģiskajiem investoriem. 2011.gada 15.jūlijā konkursa komisija pieņēma lēmumu attiecībā uz investora izvēli, par stratēģisko investoru izvēloties „Hitachi-GE Nuclear Energy Limited”. Pēc stratēģiskā investora izvēles, uzsākoties jaunam sarunu posmam, Ekonomikas ministrija aktīvi sadarbojās ar AS „Latvenergo, lai nodrošinātu Latvijas un AS „Latvenergo” pozīciju projekta sarunās, risinot daudzus projektam svarīgus jautājumus.

Ekonomikas ministrijas uzdevumā AS „Latvenergo” 2011.gadā veica **priekšizpēti par reģionāla sašķidrinātās dabasgāzes termināļa izbūves iespējām Baltijā**. Secināts, lai nodrošinātu konkurenci Baltijas valstu dabasgāzes tirgū un tādējādi panāktu patērētājiem – kā mājsaimniecībām, tā rūpnieciskajiem lietotājiem – izdevīgākas cenas, ekonomiski pamatoti ir būvēt tikai vienu reģionālu sašķidrinātās dabasgāzes termināli. Savukārt, ģeogrāfiski un ekonomiski atbilstošākā termināļa dislokācijas vieta ir Latvija un Rīga pieejamās infrastruktūras, zemāko izmaksu un projekta īstenošanas laika grafika ziņā. Īstenojot sašķidrinātās dabasgāzes termināļa projektu līdz 2016.gadam, tas kļūs par nozīmīgu infrastruktūras objektu Eiropā, uzlabos dabasgāzes piegādes drošību Baltijas valstīs, likvidēs dabasgāzes piegādes cenu politiskos riskus un nodrošinās konkurētspējīgas dabasgāzes cenas rūpniecības sektoram. Baltijas valstu atkarība no viena gāzes piegādātāja sākotnēji samazināsies vismaz par 25%.

Ekonomikas ministrija, pamatojoties uz *Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes* 2011.gada 22.marta sēdē pieņemtajiem lēmumiem, izveidoja **Sprieguma kvalitātes problēmu** darba grupu, lai novērstu ar industriālo elektroenerģijas pieslēguma procesu saistītās problēmas, t.sk. meklējot risinājumus sprieguma iekritumu problēmai atsevišķās Latvijas teritorijās, kurās koncentrēti tiek izmantotas elektroiekārtas un

tehnoloģiskie procesi ar paaugstinātu ražības atkarību no sprieguma kvalitātes. 2011.gada 4.oktobrī pieņemtie Ministru kabineta noteikumi Nr.759 *Noteikumi par publisko elektroapgādes tīklu sprieguma prasībām* nosaka, ka sistēmas operatori piemēro standartu LVS EN 50160:2010 „Publisko elektroapgādes tīklu sprieguma raksturlielumi”, lai nodrošinātu elektroenerģijas sprieguma kvalitāti publiskajos elektroapgādes tīklos. Savukārt AS „Sadales tīkls”, lai nodrošinātu atbilstošu elektroenerģijas sprieguma kvalitāti, t.sk. novērstu elektroapgādes pārtraukumus un sprieguma iekritumus, regulāri veic trašu tīrīšanu un, sākot ar 2011.gadu, īsteno 35 gadu 20 kV kabeļu programmu, aizstājot gaisvadu līnijas ar kabeļu līnijām. Kopējais pārbūvējamais tīkla garums ir 6000 km. AS „Sadales tīkls” tīmekļa vietnē ir pieejama *Reģistrēto elektroapgādes atslēgumu interaktīvā karte*, kurā attēlota informācija par plānotajiem un avārijas elektroenerģijas atslēgumiem. Bez tam, 2011.gadā AS „Sadales tīkls” izveidoja interaktīvo karti, kurā ar LIAA starpniecību jaunie investori var iepazīties ar 110 kilovoltu apakšstacijās pieejamajām brīvajām elektroenerģijas jaudām.

Atbilstoši likuma *Par Starptautiskās Atjaunojamo energoresursu aģentūras statūtiem* 2.pantam Ekonomikas ministrija ir koordinējošā institūcija Starptautiskajā Atjaunojamās enerģētikas aģentūrā (IRENA), kuras mērķis ir kļūt par praktisku virzītāju ilgtspējīgas atjaunojamās enerģijas izmantošanā globālā mērogā. Statūtos paredzēto saistību izpildei, Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs 2011.gada aprīlī darba vizītes Apvienotajos Arābu Emirātos ietvaros piedalījās pirmajā *Starptautiskās atjaunojamās enerģijas aģentūras (IRENA) Asamblejas sanāksmē*.

2.2.8. Mājokļu politikas ieviešana

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”

Pārskata gadā uzsākts darbs pie likumprojekta *Dzīvojamo telpu īres likums* izstrādes, atbilstoši mūsdienu tiesiskajai izpratnei, līdzsvarojot īrnieka un izīrētāja tiesības un pienākumus, kā arī ņemot vērā brīvā īres tirgus darbības principus. Jauns regulējums aizstās 1993.gadā pieņemto likumu *Par dzīvojamo telpu īri*.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums izvirza noteiktas prasības dzīvojamās mājas pārvaldniekam, lai viņš varētu veikt pārvaldīšanas uzdevumu dzīvojamā mājā, t.sk. pārvaldniekam nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju. Ministru kabinetā 2011.gada 3.maijā apstiprināti noteikumi Nr.343 *Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistra vešanas un aktualizēšanas noteikumi*, kas ir pamats *Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistra izveidei* no 2012.gada 1.janvāra. Šajā reģistrā likums paredz iekļaut informāciju par pārvaldnieka piedāvātajiem pakalpojumu veidiem (transporta un citiem tehniskajiem pakalpojumiem, diennakts servisu avārijas gadījumos u.c.), pakalpojumu sniegšanas teritoriju, pārvaldnieka vai tā darbinieku kvalifikāciju, dzīvojamās mājas adreses, kurās pārvaldnieks veic pārvaldīšanas uzdevumu, un termiņu, uz kādu noslēgts attiecīgais pārvaldīšanas līgums. Reģistrā plānots iekļaut arī pamatotas ziņas par pārvaldnieka profesionālās darbības pārkāpumiem, iekļaut atzīmi par to, ka pārvaldnieks reģistram sniedzis nepatiesas ziņas, atzīmi par to, ka saskaņā ar spēkā stājušos tiesas spriedumu pārvaldniekam noteikts aizliegums veikt pārvaldnieka profesionālo darbību, kā arī ziņas par pārvaldnieka darbības izbeigšanu vai likvidāciju. Noslēgta starpresoru vienošanās ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi par tās izstrādātā un uzturētā datorprogrammas komplekta *Personu datu pārlūks* izmantošanu pārvaldnieku reģistra vajadzībām. 2011.gada nogalē Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrs ir reģistrēts Datu valsts inspekcijā.

Daudzdzīvokļu mājās pēdējos gados ir pieauguši iedzīvotāju parādi par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu, t.sk. piegādāto siltumenerģiju. Lai nodrošinātu monitoringu siltumapgādē, pārskata periodā jau otro gadu pēc kārtas tiek apzināta situācija pašvaldībās saistībā ar siltumapgādes pakalpojumu tarifiem un iedzīvotāju

norēķināšanos par siltumapgādes pakalpojumiem, sagatavots un Ministru kabinetā iesniegts *Informatīvais ziņojums par situāciju saistībā ar siltumapgādes pakalpojumiem 2011.gadā*. Pētot parādu veidošanās iemeslus, kā galvenie minami personas rīcībā esošo līdzekļu nepietiekamība vai to samazinājums, maksājumu disciplīnas trūkums, sadarbības trūkums starp pakalpojuma sniedzēju vai pārvaldnieku un parādnieku (t.sk. ilgstoši netiek veikta parādu piedziņa), atšķirīga pieeja sociālās palīdzības politikas (t.sk. dzīvokļa pabalsta noteikšanā) veidošanā pašvaldībās.

Izstrādājot *Informatīvā ziņojuma par pasākumiem ar dzīvokļa īpašuma lietošanu saistīto parādu problēmas risināšanai* projektu un ievērojot nepieciešamību pilnveidot normatīvo aktu regulējumu, 2011.gada otrajā pusē tika sagatavoti normatīvo aktu izmaiņu priekšlikumi, t.sk. paredzot: noteikt pārvaldniekam pienākumu nodrošināt darbu ar parādnieku parāda izveidošanās sākumposmā, t.i. uzsākt komunikāciju ar parādnieku, kad maksājuma kavējums par pakalpojumiem nepārsniedz triju - četrus mēnešu vidējā maksājuma apmēra summu; veicināt parāda atgūšanu ārpus tiesas; samazināt tiesvedības ilgumu, veicinot ātrāku un efektīvāku parādu piedziņu; samazināt valsts nodevas apmērus par prasības pieteikumu iesniegšanu lietās par maza apmēra prasībām; pārskatīt ar sprieduma izpildi saistīto maksājumu apmēru, ko veido tiesu izpildītāja amata atlīdzība taksas apmērā un izpildu darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi; nodrošināt sprieduma izpildes iespējamību visos gadījumos, kad apmierināta prasība par parāda piedziņu, kas saistīts ar dzīvokļa īpašniekam sniegtajiem pakalpojumiem.

Lai veicinātu daudzdzīvokļu māju energoefektivitāti un samazinātu maksājumus par siltumenerģiju, 2011.gadā izstrādāti un apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumos Nr.907 *Dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanas, tehniskās apkopes un kārtējā remonta noteikumi*, saskaņā ar kuriem izpildāma viena no obligāti veicamajām dzīvojamo māju pārvaldīšanas darbībām – dzīvojamās mājas energoefektivitātei izvirzīto minimālo prasību izpildes nodrošināšana. Daudzdzīvokļu mājās ir noteikts maksimāli pieļaujama siltumenerģijas patēriņš, kuru pārsniedzot, obligāti veicami energoefektivitātes pasākumi. Ārduvju aprīkošana ar aizvērējmehānismu, apkures sistēmas cauruļvadu un karstā ūdens cauruļvadu, kas atrodas neapkurināmās telpās, aprīkošana ar siltuma izolāciju, logu un ārdurvju aprīkošana ar blīvējumu, kā arī mājas renovācija nepieciešamā siltumenerģijas ietaupījuma iegūšanai ir veicama daudzdzīvokļu mājās, kurās vidējais siltumenerģijas patēriņš pēdējos trīs kalendāra gados (2008., 2009. un 2010. gada apkures sezonās) ir pārsniedzis 230 kWh/m² gadā. Saskaņā ar AS „Rīgas siltums” datiem par siltumenerģijas patēriņu 2,9 tūkst. daudzdzīvokļu mājās Rīgas pilsētā laika periodā no 2007. līdz 2010. gadam vidējais siltumenerģijas patēriņš bija līdz 200 kWh/m² gadā.

Pārskata periodā piešķirts papildu finansējums 3,4 milj. latu apmērā valsts atbalstam **daudzdzīvokļu māju renovācijai**. Ņemot vērā, ka vidējais ERAF finansējuma apjoms vienam aktivitātes *Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi* ietvaros īstenotajam projektam ir ap 53,7 tūkst. latu, ar papildus pārdalīto finansējumu tiks atbalstīta vēl 63 daudzdzīvokļu dzīvojamo māju renovācija.

Lai veicinātu labo praksi ēku energoefektivitātes jomā, sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un žurnālu „Latvijas Būvniecība” pārskata periodā pirmo reizi organizēts konkurss *Energoefektīvākā ēka Latvijā 2010*, nosakot energoefektīvākās ēkas piecās nominācijās – *Energoefektīvākā atjaunotā daudzdzīvokļu ēka Latvijā 2010* (1.vieta – daudzdzīvokļu dzīvojamā ēka Jelgavā, K.Helmaņa ielā 3), *Energoefektīvākā atjaunotā sabiedriskā ēka Latvijā 2010* (1.vieta – Rīgas 141. pirmskolas izglītības iestāde „Kastanītis”, Rīga, Stērstu iela 19), *Energoefektīvākā sabiedriskā ēka – jaunbūve 2010* (1.vieta – Pirmskolas izglītības iestāde „Bitīte”, Ventspils, Kuldīgas iela 134), *Energoefektīvākā daudzdzīvokļu ēka – jaunbūve 2010* (1.vieta – daudzdzīvokļu ēka „Dienvidu pakavs – 2”, Rīga, Vienības gatve 192) un *Energoefektīvākā viengimenes ēka Latvijā – jaunbūve 2010* (Viengimenes māja „Lielkalni”, Ģipka, Rojas novads).

2.2.9. Būvniecība nozares attīstība

Budžeta programmas 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007–2013)”

Būvniecības politikas jomā 2011.gadā ir veiktas ievērojamas reformas būvniecības nozares regulējuma pilnveidošanai. Pildot vienu no izvirzītajiem mērķiem – maksimāli **samazināt administratīvo slogu** būvniecības jomā – veikti vairāki būtiski grozījumi Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumos Nr.112 *Vispārīgie būvnoteikumi*, par 20 dienām samazinot plānošanas un arhitektūras uzdevuma izsniegšanas termiņu un par 15 dienām – tehnisko noteikumu izsniegšanas un būvprojekta akceptēšanas termiņu, rezultātā kopējais dienu skaits saskaņošanas procedūrām ir par 41 dienu mazāks.

Atsaucoties uz nozares pārstāvju un būvizstrādājumu tirgu uzraugošo institūciju priekšlikumu definēt būvizstrādājumu atbilstības dokumentācijas apriti, lai atvieglotu būvmateriālu tirgus uzraudzību, kā arī, lai padarītu skaidrāku būvizstrādājumu atbilstībai izmantojamo citu Eiropas Savienības dalībvalstu nacionālo standartu pielietojumu, sagatavoti grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 30.aprīļa noteikumos Nr.181 *Būvizstrādājumu atbilstības novērtēšanas kārtība reglamentētajā sfērā*. Lai ierobežotu svina un citu kaitīgu vielu izmantošanu būvmateriālos, apstiprināts Latvijas būvnormatīvs *LBN 007-10 Nekaitīguma prasības būvēm*.

2011.gadā pārstrukturēts Latvijas būvnormatīvs *LBN 201-07 Būvju ugunsdrošība*, padarot to ērtāk lietojamu būvprojektētājiem, kā arī aktualizējot prasības attiecībā uz ēku fasāžu siltināšanas materiāliem un metodēm. Izmaiņas veiktas arī Latvijas būvnormatīvā *LBN 002-01 Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika*, nosakot, ka Eiropas Savienības, valsts vai pašvaldības līdzfinansētajos projektos ārējo sienu apmesto fasāžu projektu risinājumi jāizstrādā atbilstoši Eiropas tehniskajiem apstiprinājumiem, nodrošinot būvobjektu kvalitāti, Eiropas Savienības, valsts un pašvaldības līdzekļu lietderīgu izmantošanu, kā arī ēku siltumtehnisko īpašību atbilstību būvnormatīvu prasībām.

Balstoties uz ziemeļu valstu pieredzi, pārskata gadā izstrādāts Latvijas būvnormatīvs *LBN 016-11 Būvakustika*, kas no akustiskā komforta viedokļa ievieš telpu projektēšanai četras klases A, B, C un D, kur D klases prasības tiek attiecinātas uz šobrīd esošo ēku telpām un vairs nav izmantojamas jaunu ēku projektēšanai. C klases prasības telpām ir minimālās prasības, kuras tiek noteiktas kā obligāti piemērojamas jaunu ēku projektēšanai un nodrošina telpās esošajiem cilvēkiem trokšņa ierobežošanu līdz līmenim, kas neapdraud viņu veselību un ļauj komfortabli uzturēties šajās telpās. Projektējot būves telpas atbilstoši A un B klases prasībām, tiks nodrošināts īpaši augsts akustiskā komforta līmenis.

Ministru kabineta 2010.gada 26.oktobra noteikumos Nr.1009 *Noteikumi par būvinspektoriem* noteiktajā kārtībā Ekonomikas ministrija nodrošina **būvinspektoru reģistra** darbību. 2011.gadā organizētas 20 būvinspektoru vērtēšanas komisijas sēdes, būvinspektoru reģistrā reģistrēti 30 būvinspektori, bet septiņām personām reģistrācija ir atteikta. Būvinspektoru reģistra datu publiskā pieejamība nodrošināta Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē (<http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30681>)

Saskaņā ar Būvniecības likuma 10.panta pirmo daļu, komersantam ir jāreģistrējas **būvkomersantu reģistrā**, lai veiktu komercdarbību vienā vai vairākās būvniecības jomās, kurās fiziskajai personai patstāvīgai darbībai ir nepieciešams būvprakses vai arhitekta prakses sertifikāts. Ekonomikas ministrija atbild par reģistram iesniegto dokumentu izvērtēšanu, lēmuma pieņemšanu un reģistra uzturēšanu. 2011.gadā tajā reģistrēti 852 un atkārtoti reģistrēti 231 komersants. Ikgadējās informācijas atjaunošana veikta par 3 417 būvkomersantiem, ziņu izmaiņas – par 1 376. Par atteikumu reģistrēt komersantu būvkomersantu reģistrā pieņemti 13 lēmumi, par atteikumu izmainīt ziņas reģistrā - 73 lēmumi, par būvkomersanta izslēgšanu no būvkomersantu reģistra pieņemti 942 lēmumi, par reģistrācijas apturēšanu uz laiku līdz sešiem mēnešiem – 4 lēmumi, par reģistrācijas atlikšanu

būvkomersantu reģistrā — 22 un par reģistrā iekļautās informācijas aktualizēšanas ieraksta atlikšanu - 200 lēmumi. Būvkomersantu reģistra datu publiskā pieejamība nodrošināta Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē (<http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30243>).

2.2.10. Valsts kapitāla daļu pārvaldības uzlabošana

Budžeta programma 31.00.00 „Nozares politiku veidošana un vadība”

Pārskata gadā uzsākts darbs pie **valsts kapitāla daļu pārvaldības efektivitātes celšanas**, veicot valsts kapitāla daļu pārvaldības procesa izvērtēšanu un izstrādājot divus plānošanas dokumentus konceptuālu lēmumu pieņemšanai ar mērķi uzlabot valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbības efektivitāti un kapitāla daļu pārvaldi. Politikas izstrādes nepieciešamību noteica zema kapitāla atdeve valsts kapitālsabiedrībās, necaurskatāmi un neprofesionāli īstenota pārraudzība, kā arī operatīvo lēmumu politizācija. Vairākas valsts kapitālsabiedrības darbojas kā valsts pārvaldes iestādes.

Publisko personu komercdarbības koncepcijas mērķis ir izvērtēt spēkā esošo publisko personu komercdarbības institūtu un publiskās personas nepieciešamību turpmāk darboties kā komersantam. Tautsaimniecībai svarīgākos uzņēmumus, kuru darbība skar valsts drošību un nodrošina sabiedrībai nozīmīgu pakalpojumu sniegšanu – AS „Latvenergo”, VAS „Latvijas pasts”, VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”, VAS „Latvijas dzelzceļš”, VAS „Latvijas gaisa satiksme” un VAS „Latvijas valsts meži” – jāsaglabā valsts īpašumā. Valsts un pašvaldību dalība pārējās komercsabiedrībās ir jāpārvērtē un jāizbeidz gadījumos, kur netiek konstatēta tirgus nepilnība vai arī darbība netiek veikta stratēģiski svarīgā nozarē. Publisko personu komercdarbības koncepcijā paredzēts, ka: – publisko personu kapitālsabiedrības, kuru komercdarbība saistīta ar tām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu izpildi vai publiska pakalpojuma sniegšanu, *pārveidojamas par valsts pārvaldes iestādēm* (publiskajām aģentūrām); – nepieciešams noteikt regulāru uzdevumu publiskai personai *analizēt nepieciešamību saglabāt dalību konkrētās kapitālsabiedrībās*, t.sk. publiskās personas kapitālsabiedrības līdzdalību citā sabiedrībā, tā atbilstību publiskās personas komercdarbības ietvaram, ja valsts dalība nav nepieciešama, kapitāla daļas ir jāpārdod (pilnībā vai daļēji), valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrība jālikvidē vai jāpārveido par publisko aģentūru; – publiska persona var *nodarboties ar komercdarbību stratēģiski svarīgā nozarē vai tirgus nepilnības apstākļos*.

Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepcijas mērķis ir pilnveidot valsts kapitāla daļu pārvaldi. Veicot analīzi, Ekonomikas ministrija konstatējusi, ka efektīvākais valsts kapitālsabiedrību pārvaldīšanas veids Latvijā ir daļēji centralizēta valsts kapitāla daļu pārvaldība, nosakot, ka pārvaldību nodrošina valsts kapitāla daļu pārvaldes institūcija sadarbībā ar attiecīgo nozares ministriju. Valsts komercdarbības stratēģisko jautājumu risināšana jānošķir no valsts nozaru politikas jautājumiem, centralizējot valsts aktīvu pārvaldīšanu, nosakot vienotus kritērijus valsts kapitāla atdeves noteikšanai un mērīšanai, kā arī paredzot aktīvu atdeves un vērtības palielināšanas pasākumus. Īstenojot reformas kapitālsabiedrību pārvaldē, jānodrošina regulāru datu pieejamība par valsts aktīviem un ikgadējo pārskatu sagatavošana par valstij piederošajiem aktīviem, kā arī jāizveido profesionālas un neatkarīgas uzņēmumu padomes. Padomes veidošanai kapitālsabiedrībās piemērojami šādi kritēriji: – bilances kopsūma lielāka par 3 milj. latu; – neto apgrozījums lielāks par 15 milj. latu; – vidējais darbinieku skaits lielāks par 50. Koncepcijā noteikts, ka padomes un valdes locekļi izvirzāmi, izmantojot valdes un padomes locekļu kandidātu datu bāzi (rezerves sarakstu), balstoties uz profesionalitātes un kompetences kritērijiem (izglītība, pieredze, zināšanas par nozari, finansēm, vadīšanu, motivācijas metodēm u.c.), kur kandidāta politiskā piederība nav faktors. Vienlaikus jāīsteno valdes locekļu atalgojuma sistēmas reforma, sasaistot atalgojuma līmeni ar uzņēmuma sasniegtajiem rezultātiem.

2.2.11. Atbalsts valsts un privātās partnerības projektiem

Budžeta apakšprogramma 71.06.00 „Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti”

Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas **Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā** ietvaros veikta apakšprojektu uzraudzība, t.sk. to īstenošanas vietās, pabeigtas noslēguma pārskatu pārbaudes, sagatavoti un nosūtīti vadošajai iestādei četri ziņojumi par konstatētajām neatbilstībām pašvaldību apakšprojektos, veikti 11 noslēguma maksājumi līdzfinansējuma saņēmējiem, izstrādāts pētījums *Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētās programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” ietekme uz sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti un pieejamību valsts un reģionālajā līmenī*, sniedzot priekšlikumus valsts un privātās partnerības turpmākās ieviešanas veicināšanai Latvijā.

2.3. Veiktie pētījumi

Ekonomikas ministrija 2011.gadā veica četrus un uzsāka trīs pētījumus:

Uzņēmumu aptauja un rekomendāciju ziņojums par administratīvo procedūru ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi

Pētījuma mērķis – izzināt Latvijas uzņēmēju viedokli par valsts un pašvaldību administratīvajām procedūrām, īpašu uzmanību pievēršot e-pakalpojumu ieviešanai, uzņēmējdarbības uzsākšanas, būvniecības procesa, nekustamā īpašuma reģistrācijas, investoru aizsardzības, nodokļu administrēšanas, pārrobežu tirdzniecības, līgumu izpildes, uzņēmējdarbības izbeigšanas, darbinieku nodarbināšanas un elektroenerģijas pieslēguma jomām, lai sagatavotu priekšlikumus uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu izstrādei.

Līguma summa ar PVN – 24 322 latī.

Pētījuma veicējs – SIA „SKDS”.

Galvenie rezultāti – aptaujas laikā nodrošinātas vairāk kā 728 intervijas Latvijas privātā sektora uzņēmumos. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem kā galvenais uzņēmējdarbību kavējošais faktors minētas nodokļu likmes. Par būtiskiem šķēršļiem atzīti inflācija (61% aptaujāto), likumu un noteikumu izmaiņu biežums (59% aptaujāto) un nodokļu administrēšana (59% aptaujāto). Pētījuma rezultātā izstrādātie priekšlikumi uzņēmējdarbības pilnveidošanai integrēti Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānā 2012.gadam.

Pētījums par biodegvielas izejvielu audzēšanas emisijām Latvijā Direktīvas 2009/28/EK ietvaros pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma

Pētījuma mērķis – veikt faktisko siltumnīcefekta gāzu emisiju, ko rada lauksaimniecības izejvielu audzēšana Latvijā, aprēķināšanu dažādām lauksaimniecības kultūrām (kviešiem un rapsim) atbilstoši kopējai statistiski teritoriālo vienību klasifikācijai (vismaz NUTS III līmenī).

Līguma summa ar PVN – 2 800 latu.

Pētījuma veicējs – Jānis Reķis.

Galvenie rezultāti – pētījuma rezultāti izmantoti: pārskata sagatavošanai Eiropas Komisijai, atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa Direktīvas 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK 19.panta 2.punktā noteiktajam; Informatīvā ziņojuma par situāciju biodegvielas ražošanas nozarē izstrādei; Ministru kabineta 2011.gada 5.jūlija noteikumu Nr.545 „Noteikumi par biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ilgtspējas kritērijiem, to ieviešanas mehānismu un uzraudzības un kontroles kārtību” piemērošanai.

Mitruma režīma aprēķins ar putu polistirolu siltinātās ēku konstrukcijās Eiropas Reģionālās attīstības fonda 3.4.4.1.aktivitātei „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”

Pētījuma mērķis – noteikt mitruma riskus norobežojošās konstrukcijās pēc tipveida projektiem būvētās un ar putu polistirolu siltinātās daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkās, kas pretendē uz valsts atbalsta saņemšanu darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.4.1.aktivitātes „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” ietvaros.

Līguma summa ar PVN – 2 562 latī.

Pētījuma veicējs – SIA „Farels Solutions”.

Galvenie rezultāti – samazināts administratīvais slogs darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.4.1.aktivitātes „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” projektu iesniedzējiem.

Ēkas energoefektivitātes aprēķina programmas aktualizēšana atbilstoši izmaiņām normatīvajos aktos un metodiskā palīgmateriāla energoaudita veikšanai izstrāde

Pētījuma mērķis – aktualizēt ēkas energoefektivitātes aprēķina programmu, nodrošinot atbilstību spēkā esošajam normatīvajam regulējumam, kā arī izstrādāt ar aprēķinu programmu saistītu metodisko palīgmateriālu energoauditoriem energoauditu veikšanai.

Līguma summa ar PVN – 6 759 latī.

Pētījuma veicējs – SIA „Procesu analīzes un izpētes centrs”.

Galvenie rezultāti – ar pētījumu tiek nodrošināta vienota energoauditu pārskatu sagatavošanas pieeja darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.4.4.1.aktivitātes „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” projektiem.

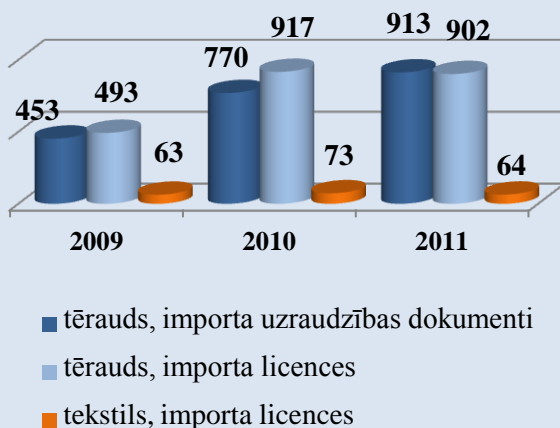
ESF līdzfinansētā projekta „Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība” ietvaros uzsākti pētījumi darba tirgus jomā (pētījumu izstrādes termiņš ir 2013.gada beigās):

- *Pētījums par nākotnē stratēģiski pieprasītākām prasmēm Latvijā* (pētījuma mērķis – sniegt ekonomikas un darba tirgus politikas veidotājiem redzējumu par Latvijas tautsaimniecības ilgtermiņa attīstības alternatīvām un no tā izrietošām prasmju un kompetenču pieprasījuma tendencēm, ņemot vērā tautsaimniecības attīstības līdzšinējās tendences, globālos procesus un Latvijas salīdzināmās priekšrocības globālajā tirgū).
- *Pētījums par iedzīvotāju novecošanās ietekmi uz nākotnes prasmju piedāvājumu Latvijā* (pētījuma mērķis – novērtēt iedzīvotāju novecošanās ietekmi uz prasmju piedāvājumu Latvijā līdz 2030.gadam, kā arī identificēt galvenos no tā izrietošos darba tirgus riskus).
- *Pētījums par darbaspēka profesionālo mobilitāti* (pētījuma mērķis – novērtēt darbaspēka profesionālās mobilitātes intensitāti dažādu profesiju grupu ietvaros un starp tām, ņemot vērā Latvijas izglītības sistēmas īpatnības un strukturālās izmaiņas darba tirgū. Pētījumam jāatklāj iedzīvotāju profesionālās mobilitātes likumsakarības un to ietekmējošie faktori).

2.4. Būtiskākie pakalpojumi

Ekonomikas ministrijas kompetencē ir licenču izsniegšana ārējās tirdzniecības, uzņēmējdarbības, dabas un energoresursu un privatizācijas sertifikātu tirdzniecības jomā.

EM izsniegto importa atļauju skaits 2009.-2011.gadā

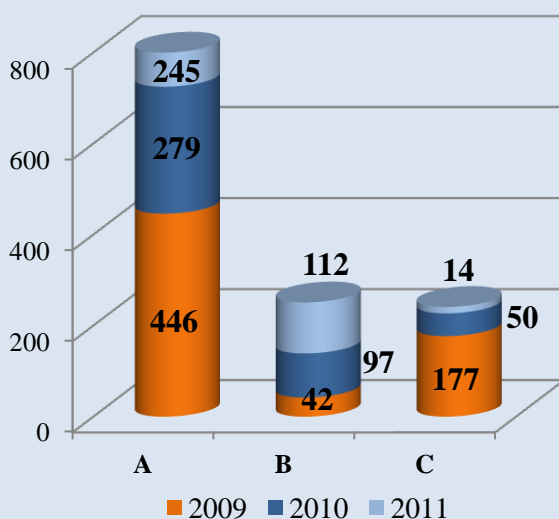
apjomu. **Tekstilprecēm** izsniedzamo dokumentu skaits, ņemot vērā licencēšanas atcelšanu Ķīnas izcelsmes tekstilprecēm, sākot ar 2009.gada 1.janvāri ir būtiski samazinājies un 2011.gadā saglabājies tādā pašā līmenī kā 2009. un 2010.gadā. Savukārt, salīdzinājumā ar 2010.gadu uz pusi ir samazinājies izvešanas pārstrādei ekonomiskajai procedūrai izsniegto iepriekšējo atļauju skaits (2009.gadā – 35, 2010.gadā – 25 un 2011.gadā – 11).

Pārskata periodā tāpat kā 2010.gadā tika izsniegtas divas **importa atļaujas** Baltkrievijas izcelsmes **kālija hlorīda ieviešanai**, bet no 2011.gada 14.jūlija kālija hlorīda licencēšana ir atcelta.

Lai nodrošinātu zemes dziļi izmantošanu ogļūdeņražu ieguvei administrēšanu, Ekonomikas ministrija izsniedz **atļaujas (licences) ogļūdeņražu izpētei un ieguvei** un **atļaujas (licences) ogļūdeņražu meklēšanai**. Ogļūdeņražu izpētei un ieguvei 2011.gadā jaunas licences netika izsniegtas, bet vienā licencē ir mainījies minimālā darbu programma un tā tika pārīzdota.

Ekonomikas ministrija izsniedz arī **atļaujas elektroenerģijas ražošanas regulēšanas jomā**, t.sk.:

EM izsniegto atļauju elektroenerģijas ražošanai skaits 2009.-2011. gadā

- atļauju izsniegšana elektroenerģijas ražošanas jaudu palielināšanai vai jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai (A);

- atļauju izsniegšana par koģenerācijas procesā saražotās elektroenerģijas pārdošanu obligātā iepirkuma ietvaros (B);

- atļauju izsniegšana elektroenerģijas, kas saražota, izmantojot atjaunojamus energoresursus, pārdošanai obligātā iepirkuma ietvaros (C).

Salīdzinājumā ar 2010.gadu izsniegto lēmumu par atļaujām elektroenerģijas jaudu palielināšanai vai jaunu ražošanas iekārtu ieviešanai skaits ir nedaudz samazinājies. 2011.gadā netika

izdots neviens jauns lēmums saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 10.marta noteikumiem Nr.221 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā” koģenerācijas elektrostacijām, kas par kurināmo plāno izmantot fosilo

kurināmo, jo kopš 2010.gada 1.novembra, saskaņā ar grozījumiem minētajos noteikumos, šāds atbalsts vairs netiek paredzēts.

Izdoto lēmumu, no atjaunojamiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas obligātā iepirkuma tiesību iegūšanai, skaits pārskata periodā ir ievērojami samazinājies, kas skaidrojams ar to, ka 2011.gadā netika rīkots konkurss par elektroenerģijas obligātā iepirkuma tiesību iegūšanu saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumiem Nr.262 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus, un cenu noteikšanas kārtību”. Savukārt, gandrīz visas no strādājošajām hidroelektrostacijām elektroenerģijas obligātā iepirkuma tiesības jau ir saņēmušas iepriekšējos gados.

Ekonomikas ministrija līdz 2011.gada 30.novembrim izsniedza **licences melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā**, kopumā pārskata periodā izsniedzot 59 jaunas licences, 2010. un 2009.gadā atbilstoši – 74 un 32 jaunas licences. 2011.gadā anulētas 66 licences (lielākā daļa, pamatojoties uz VID lēmumu par komersanta izslēgšanu no PVN reģistra un konstatētajiem pārkāpumiem licencēto komersantu darbībā) un pieņemti 59 lēmumi par grozījumu izdarīšanu licencē. Ministru kabinetā 2011.gada 13.decembrī apstiprināti noteikumi Nr.960 „Noteikumi par kārtību, kādā iepirkami un realizējami melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņi un izsniedzamas licences metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā, un par licenci metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai maksājamās valsts nodevas likmi un maksāšanas kārtību”, nosakot, ka turpmāk licences melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai izsniegs Valsts vides dienests.

Kopumā 2011.gadā valstī bija 11 sabiedrības, kuras darbojās **privatizācijas sertifikātu tirgū**, pamatojoties uz Ekonomikas ministrijas izsniegtajām licencēm. Licencētu privatizācijas sertifikātu tirgus starpniecības sabiedrību darbs vēl joprojām ir aktuāls, jo tās ik dienu sniedz informāciju par darījumiem sertifikātu tirgū. Pamatojoties uz iesniegto informāciju, reizi nedēļā tiek aprēķināta un publicēta „Latvijas Vēstnesī” sertifikātu tirgus cena, kā arī katru mēnesi tiek publicētas ziņas par iepriekšējā mēnesī noslēgtajiem starpniecības sabiedrību darījumiem ar sertifikātiem. Reizi mēnesī Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē tiek atjaunota informācija par privatizācijas sertifikātu tirgus cenām un darījumu apjomiem. Reizi ceturksnī Ministru kabinets nosaka proporciju, kādā īpašuma kompensācijas sertifikātu vietā par maksāšanas līdzekli izmanto privatizācijas sertifikātus.

Dažādu ar konkrētu Ekonomikas ministrijas kompetencē esošo politiku īstenošanu saistītos **pakalpojumus sniedz arī tās padotībā esošās iestādes**.

2.5. Pārskats par ministrijas vadības un darbības uzlabošanas sistēmām

Ekonomikas ministrija savā darbā ievēro labas pārvaldības principu, kas ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikumus, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses.

Lai nodrošinātu iespējami kvalitatīvu un efektīvu funkciju un uzdevumu izpildi, Ekonomikas ministrijā kopš 2003.gada 15.janvāra atbilstoši standarta ISO 9001:2008 prasībām ir ieviesta, sertificēta, aktualizēta un uzturēta kvalitātes pārvaldības sistēma (darbības sfēra „Attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu izstrāde, atzinumu sniegšana par tiesību aktu, attīstības plānošanas dokumentu un informatīvo ziņojumu projektiem un speciālo atļauju (licenču) un atļauju izsniegšana”). Tā aptver visas standarta prasības un 2011.gadā veikta sistēmas pārsertifikācija, pagarinot ISO sertifikāta derīguma termiņu līdz 2015.gada 15.janvārim.

Pārskata periodā ministrijā veikti 12 kvalitātes iekšējie auditi ar mērķi izvērtēt kvalitātes vadības sistēmas atbilstību iestādes īstenotajai kvalitātes politikai un kvalitātes mērķiem. Auditā laikā tika gūta pārliecība, ka auditētajās struktūrvienībās ir ieviestas Kvalitātes vadības sistēmas prasības.

Iekšējā audita struktūrvienības darbinieki pārskata periodā analizējuši, novērtējuši un pārbaudījuši ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu iekšējās kontroles sistēmas atbilstoši ministrijas Iekšējā audita nodaļas darbības plānam 2011.gadam. Pamatojoties uz auditos konstatētajiem faktiem un pierādījumiem, iekšējās kontroles sistēma ministrijā un ministrijas padotībā esošajās iestādēs tiek nodrošināta un darbojas apmierinoši. Pārskata periodā kopumā veikti 13 iekšējie auditi piecās auditējamās sistēmās (Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu sistēma; ministrijas un padotībā esošo iestāžu

amatdarbības sistēma; ministrijas un padotībā esošo iestāžu atbalsta sistēma; kapitālsabiedrību, kurās ministrija ir kapitāla daļu turētāja, uzraudzības procesa pietiekamības sistēma; personas datu apstrāde ministrijā un padotībā esošajās iestādēs). Pārskata gadā, pamatojoties uz iekšējo auditu rezultātiem, sniegti 38 ieteikumi. Atbilstoši auditoru ieteikumiem nepieciešams uzlabot atsevišķas iekšējās kontroles Eiropas Savienības fondu administrēšanas un ministrijas personāla vadības sistēmā, kā arī importa licenču un uzraudzības dokumentu izsniegšanas procesā un personas datu apstrādē. 2011.gadā ieviesti 46 no pārskata un iepriekšējā perioda auditos izteiktajiem ieteikumiem.

Pārskata periodā pilnveidota vide, kas mazina korupcijas riskus un veicina ētisku rīcību:

- īstenots Ekonomikas ministrijas Pretkorupcijas pasākumu plāns 2011.gadam, atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2009.-2013.gadam noteiktajiem uzdevumiem;
- nodrošinātas pretkorupcijas apmācības ministrijas amatpersonām, t.sk. organizēta Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvju lekcija ministrijas darbiniekiem *Korupcijas riski un to novēršana*.

2.6. Veiktās strukturālās reformas un reorganizācijas

Turpinot veikt iepriekšējos gados uzsāktās strukturālās reformas, 2011.gadā Ekonomikas ministrijas resorā lielākais uzsvars tika likts uz padotībā esošo iestāžu funkciju optimizēšanu un atbalsta funkciju koncentrēšanu vienā iestādē. Līdzīgi grāmatvedības un personāla jautājumu kārtošanas funkcijai, pārskata periodā centralizēta IT pakalpojumu sniegšana, apvienojot ministrijas, Konkurences padomes, Tūrisma attīstības valsts aģentūras un SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” IT infrastruktūru.

Ekonomikas ministrijas resorā 2012.gadā plānotas šādas izmaiņas:

- pārveidot valsts aģentūras (v/a „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” un Tūrisma attīstības valsts aģentūra) par tiešās pārvaldes iestādēm atbilstoši Publisko aģentūru likuma prasībām;
- pārvietot Patērētāju tiesību aizsardzības centru Ekonomikas ministrijas telpās un centralizēt IT apkalpošanas, personālvadības un grāmatvedības funkcijas;
- pārveidot SIA „Standartizācijas, akreditācijas un metroloģijas centrs” par tiešās pārvaldes iestādi, ņemot vērā, ka veicamās valsts funkcijas tiek finansētas no valsts budžeta dotācijas.

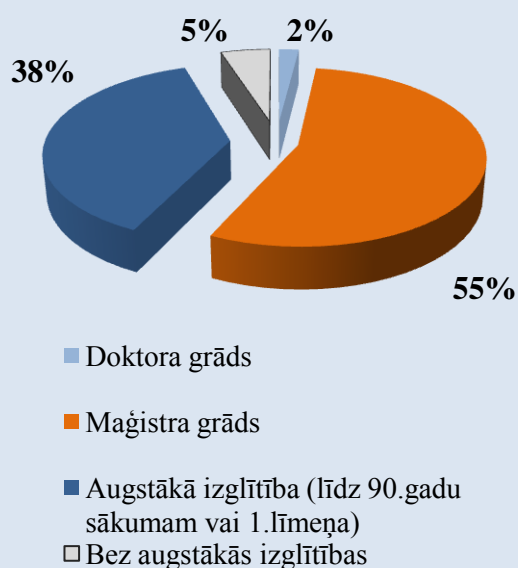
Līdz ar grozījumiem likumā *Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem* (spēkā no 2011.gada 11.augusta) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija ir kļuvusi par institucionāli un funkcionāli neatkarīgu institūciju.

3. Personāls

Ekonomikas ministrijas ierēdņu un darbinieku **amatu struktūra** 2011.gadā bija apstiprināta ar 194 amata vietām, no tām – 140 ierēdņu amata vietas un 54 darbinieku amata vietas, attiecīgi ministrijas struktūrā bija 72% ierēdņu amatu un 28% darbinieku amatu.

Personāla mainība pārskata periodā bija 18% – civildienesta/ darba attiecības ministrijā uzsāka 26 darbinieki un izbeidza 34. **Iekšējā rotācija** skārusi 17% darbinieku – augstākā amatā iecelti 15% darbinieku, savukārt pārcelti zemākā amatā 2%.

Ekonomiskās ministrijā nodarbinātie sadalījumā pa izglītības līmeņiem, %

2011.gadā augstākā **izglītība** ir 95% ministrijas darbinieku. No visiem ministrijā nodarbinātajiem doktora grāds ir 2% darbinieku, maģistra grāds – 5%, savukārt, augstākā izglītība (izglītība, kas iegūta līdz 90.gadu sākumam vai 1.līmeņa augstākā izglītība) 38% ministrijas darbinieku. Pārskata periodā par 2% pieaudzis maģistra grādu ieguvušo darbinieku skaits. Bez augstākās izglītības bija 5% darbinieku, t.sk. arī darbinieki, kuri turpina studijas, lai iegūtu bakalaura grādu.

Sadalījumā pa iegūtās izglītības jomām 31% ministrijas darbinieku ir ekonomiskā izglītība, 20% – juridiskā izglītība, 10% ir augstākā izglītība vadībzinātnēs un 8% – inženierzinātnēs. Ministrijas darbiniekiem ir izglītība arī tādās jomās kā politoloģija, Eiropas Savienības studijas, starptautiskās attiecības, finanses un matemātika.

Vairāk nekā puse (66%) no 2011.gadā ministrijā nodarbinātajiem ir **sievietes, vīrieši** – 34%. Sadalījumā **pa vecuma grupām** būtisks īpatsvars ir vecuma grupai no 26 līdz 35 gadiem - 57% no kopējā ministrijas darbinieku skaita. Diezgan līdzīgi sadalās vecuma grupas no 36 līdz 45 gadiem - 14% darbinieku, no 46 līdz 55 gadiem - 10% darbinieku un vecumā līdz 25 gadiem ieskaitot - 12% ministrijas darbinieku. Vismazāk pārstāvēta ministrijā ir vecuma grupa virs 55 gadiem – 7%.

Pārskata periodā uzsākta un 2012.gadā tiks turpināta individuālās karjeras un attīstības plānošanas pieejas iedzīvināšana ministrijas personāla vadības sistēmā, ieviešot individuālos karjeras plānus, pienākumu, atbildības un uzdevumu noteikšanu atbilstoši kompetenču novērtējumam u.tml.

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Lai informētu sabiedrību par Ekonomikas ministrijas paveikto Valdības deklarācijas izpildē, kā arī par citām ministrijas aktivitātēm, izstrādātajiem politikas plānošanas dokumentiem un normatīvo aktu projektiem, 2011.gadā regulāri tika veiktas dažādas aktivitātes:

- gatavota un izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem;
- sniegtas intervijas un atbildes gan uz iedzīvotāju, gan žurnālistu jautājumiem par ministrijas kompetencē esošajiem jautājumiem;
- ministrijas pārstāvji piedalījušies dažādos TV un radio raidījumos;
- organizētas konferences, semināri uzņēmējiem un citiem interesentiem;
- ministrijas speciālisti piedalījušies citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos;
- pilnveidota un regulāri aktualizēta ministrijas tīmekļa vietne (www.em.gov.lv);
- īstenota aktīva komunikācija sociālajos tīklos Twitter un Youtube.

Sabiedrisko attiecību nodaļa sadarbībā ar ministrijas struktūrvienībām 2011.gadā sagatavojusi un plašsaziņas līdzekļiem nosūtījusi 792 **preses relīzes** un **atbildes** uz žurnālistu jautājumiem. Preses relīžu un sniegto atbilžu žurnālistiem skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu ir nedaudz, t.i. par 13% samazinājies (2010.gadā – 911), atgriežoties 2009.gada līmenī (2009.gadā – 766), kas izskaidrojams ar aktīvākas komunikācijas īstenošanu sociālajos tīklos. Galvenie jautājumi, par kuriem tika gatavotas preses relīzes un visvairāk interesējās žurnālisti, bija dažādi uzņēmējdarbības vides aspekti, enerģētikas politikas jautājumi, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsta programmu 2007.-2013.gada plānošanas periodam ieviešanas gaita.

2011.gadā drukātajos plašsaziņas līdzekļos par Ekonomikas ministriju un ekonomikas ministru bijušas 3 559 **publikācijas** un to skaits salīdzinot ar 2009. un 2010.gadu, ir samazinājies, attiecīgi 4 871 un 4 228 publikācijas. Krīzes gados mediju interese un ministrijas komunikācija bija aktīvāka, jo bija vērojama pastiprināta sabiedrības interese par valsts atbalstu uzņēmējiem, par Latvijas ekonomiskās izaugsmes un uzņēmumu konkurētspējas atjaunošanu utt. Savukārt, pārskata gadā mediju dienas kārtībā vairāk bija politiskie jautājumi.

Ekonomikas ministrijas kompetences tēmu un ministra publicitāti var vērtēt kā plašu un daudzpusēju – vidēji 9,8 publikācijas dienā. Galvenās publikāciju tēmas 2011.gadā – enerģētikas jautājumi (enerģētikas stratēģija, sašķidrinātās dabasgāzes termināļa būvniecība, elektroenerģijas tarifu un degvielas cenu kāpums), daudzdzīvokļu māju renovācija, tautas skaitīšana, valsts kapitāldaļu pārvaldes politika, Eiropas Savienības fondu programmu īstenošana, investīciju piesaiste, jaunā ekonomikas ministra prioritātes – nacionālā industriālā politika, nodokļu un bezdarba mazināšana.

Komunikācija sociālajā medijā www.twitter.com tika uzsākta 2010.gadā un 2011.gadā ministrija īstenoja jau diezgan aktīvu komunikāciju sociālajos tīklos Twitter, akcentējot tiešo komunikāciju ar sabiedrību. Komunikāciju vietnē www.youtube.com ministrija uzsāka 2011.gadā, izveidojot savu video kanālu un uzsākot videomateriālu gatavošanu un publicēšanu, videoformātā skaidrojot aktuālos jautājumus.

Pārskata gadā sadarbībā ar padotībā esošajām iestādēm un dažādām nevalstiskajām organizācijām tika organizētas vairākas konferences un semināri konkrētu mērķauditoriju izglītošanai un informēšanai par ministrijas kompetencē esošajiem jautājumiem un aktualitātēm normatīvajos aktos.

Turpināts sabiedrības informēšanas darbs ERAF aktivitātes *Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi* popularizēšanai, 2011.gadā Ekonomikas ministrijas, nozaru asociāciju un uzņēmumu sadarbības memorandam pievienojās vēl piecas organizācijas. Nolūkā vizuāli uzskatāmāk parādīt daudzdzīvokļu māju renovācijas progresu, ministrija izstrādāja [daudzdzīvokļu māju renovācijas e-karti](#).

Kopā ar sadarbības partneriem organizēti 40 reģionālie semināri, sadarbībā ar Rīgas Tehnisko universitāti un AS „Latvenergo” energoefektivitātes centru – 14 semināri, kā arī notikuši trīs starptautiski semināri būvniecības profesionāļiem. Semināru video lekcijas publicētas tīmekļa vietnē www.vimeo.com/dzivosiltak. Īstenota līdzdalība divās izstādēs *Māja I* un *Māja. Dzīvoklis*, veikta aktīva komunikācija sociālajos medijos (twitter.com/siltinam, facebook.com/dzivosiltak, draugiem.lv/siltinam).

E-prasmju nedēļas 2011 ietvaros martā Rīgā un citās Latvijas pilsētās tika rīkoti pasākumi uzņēmējiem ar aicinājumu *Esi e-prasmīgs*. Pasākumu mērķis – sniegt komersantiem informāciju par e-komercijas iespējām un plašāku tās izmantošanu, kā arī informēt par valsts sniegtajiem e-pakalpojumiem. Ministrija sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru organizēja semināru *E-komercija – priekšrocība vai nepieciešamība 21.gs. globālās ekonomikas apstākļos?* par dažādām e-komercijas aplikācijām, e-marketingu, web lapu dizainu, kā arī tika demonstrēti e-komercijas labās prakses piemēri.

Pārskata gada oktobrī noslēgusies ministrijas veiktā *aptauja par uzņēmējdarbības šķēršļiem Eiropas Savienības vienotajā tirgū un citos Latvijas eksporta tirgos*. Aptaujā piedalījās 145 respondenti no dažādām tautsaimniecības nozarēm. Kā galvenās barjeras, darbojoties ārpus Latvijas, uzņēmēji minēja grūtības, kas ir saistītas ar preču papildu kontroli pirms laišanas tirgū (sertificēšana, inspicēšana), administratīvos šķēršļus un neskaidrās Eiropas Savienības dalībvalstu prasības u.c. Daudzi uzņēmēji ir iesnieguši arī konkrētu problēmu aprakstus, kuras tiek individuāli izskatītas un risinātas SOLVIT koordinācijas centrā. Pamatojoties uz aptaujas rezultātiem, tiek izstrādāti priekšlikumi turpmākai rīcībai identificēto šķēršļu mazināšanai.

SOLVIT centrs arī 2011.gadā turpināja iepriekšējos gados aizsākto iedzīvotāju informēšanu dažādās Latvijas pilsētās par SOLVIT koordinācijas tīklu, kas darbojas kā alternatīvs mehānisms Eiropas Ekonomiskās zonas iekšējā tirgus problēmu risināšanā. SOLVIT idejas pamatā ir rast ātru un reālu risinājumu iekšējā tirgus problēmām, kas ir radušās valsts iestāžu darbības rezultātā, nepareizi piemērojot Eiropas Savienības tiesību normas. SOLVIT risina gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju problēmas, turklāt šis ir bezmaksas pakalpojums. SOLVIT koordinācijas centra popularizēšanai 2011.gadā īstenotas 14 aktivitātes, piedaloties valsts iestāžu, nevalstisko organizāciju un citu institūciju/organizāciju rīkotajos semināros un pasākumos, publicējot *veiksmes stāstus*.

Ekonomikas ministrija sadarbībā ar Tūrisma attīstības valsts aģentūru un Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociāciju 2011.gada decembrī rīkoja tūrisma nozares ikgadējo pasākumu – *Latvijas Tūrisma forumu*. Īpaša uzmanība tika veltīta Latvijas tūrisma produktam, kā arī nākotnes ceļotāja analizēšanai un nozares piedāvājuma nepieciešamajai pilnveidošanai šo ceļotāju vēlmēm un vajadzībām (diskusija *Ceļotājs 2020*).

Lai iesaistītu būvniecības nozares pārstāvjus un sadarbības partnerus dialogā par aktualitātēm būvniecības nozarē, organizēta konference *Kvalitatīva būvniecība 2020*, kuras ietvaros notika diskusijas par stratēģiskajiem mērķiem būvniecības nozares ilgtermiņa attīstībai un Būvniecības likumprojektā iekļautajām novitātēm. Organizēti arī semināri

pašvaldību būvinspektoriem un administrācijas pārstāvjiem par būvniecības kontroles jautājumiem.

4.2. Sabiedrības apmierinātība ar ministrijas darba kvalitāti

Lai noskaidrotu ministrijas sadarbības partneru vērtējumu par ministrijas darbu, pieņemtajiem lēmumiem un sadarbību ar minētajiem partneriem, Ekonomikas ministrija 2011.gadā veica vairākus klientu apmierinātības pētījumus, t.sk. sadarbības partneru aptauju, organizēto pasākumu novērtējumu, publikāciju dažādos drukātajos plašsaziņas līdzekļos analīzi, kā arī ministrijas tīmekļa vietnes apmeklētāju statistikas izvērtējumu.

Sadarbības partneru aptaujas anketa ir pieejama ministrijas tīmekļa vietnē (<http://www.em.gov.lv>), kur to var tiešsaistē aizpildīt jebkurš interesents un nosūtīt ministrijai. Izvērtējot sadarbības partneru aizpildītās anketas, var secināt, ka ministrijas darbība 2011.gadā kopumā tiek vērtēta pozitīvi, bet vienlaikus sadarbības partneri snieguši vairākus priekšlikumus darbības efektivitātes paaugstināšanai, sadarbības veicināšanai un komunikācijas paplašināšanai un efektīvizēšanai.

2011.gadā ministrija saņēmusi atzinīgus vārdus par semināru un konferenču organizāciju un tēmu aktualitāti. Atzinīgi novērtēti semināri *par ES fondu atbalsta iespējām mājokļu renovācijai, Latvijas Tūrisma forumā 2011* un konferencē *Kvalitatīva būvniecība 2020* pārrunātie jautājumi, kā arī dažādi pasākumi starptautiskās sadarbības sekmēšanai.

Vēl viens ministrijas klientu apmierinātības un ieinteresētības noskaidrošanas veids ir Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnes apmeklētāju statistikas analīze. Kopumā 2011.gadā tika fiksēti 332 116 unikālie apmeklējumi, visbiežāk tika apmeklētas sadaļas „ES fondi”, „Starptautiskā ekonomiskā sadarbība”, „Energētika”, „Būvniecība” un „Mājokļi”.

4.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Ekonomikas ministrijai un tās padotībā esošajām iestādēm ir izveidojusies aktīva un produktīva sadarbība ar dažādām nevalstiskajām organizācijām (NVO), kas regulāri tiek iesaistītas ministrijas kompetencē esošās politikas, lēmumu un normatīvo aktu izstrādē un pilnveidošanā. Aktīvākie sociālie partneri ir Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Latvijas Darba devēju konfederācija, Ārvalstu investoru padome Latvijā, Latvijas Pašvaldību savienība un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, savukārt, ikdienā ministrija sadarbojas ar vairāk kā 100 NVO un citām institūcijām dažādos ministrijas kompetencē esošajos jautājumos. Ministrija atzinīgi novērtē uzņēmēju, viņus pārstāvošo NVO, kā arī citu sadarbības partneru ieguldījumu normatīvās bāzes pilnveidošanā un uzņēmējdarbības vides uzlabošanā.

Lai īstenotu NVO un Ministru kabineta sadarbības memoranda mērķi – sekmēt efektīvas un sabiedrības interesēm atbilstošas valsts pārvaldes darbību, nodrošinot pilsoniskās sabiedrības iesaisti lēmumu pieņemšanas procesos visos līmeņos un stadijās valsts pārvaldē, tādējādi veicinot demokrātiskas valsts pamatelementa – pilsoniskās sabiedrības attīstību, 2011.gada augustā tika parakstīts *Saprašanās memorands par sadarbību starp Latvijas Republikas Ārlietu ministriju, Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru un Latvijas Darba devēju konfederāciju, pārstāvot Latvijas ekonomiskās intereses ārvalstīs*, kā arī *Ekonomikas ministrijas, nozaru asociāciju un uzņēmumu sadarbības memorands par kopīgu sadarbību mājokļu renovācijas tirgus attīstībā*. NVO pārstāvji ir aktīvi piedalījušies ministrijas rīkotajos

pasākumos – vairāk kā 2,5 tūkst. NVO dalībnieku 116 pasākumos, savukārt ministrijas pārstāvji apmeklējuši 85 NVO organizētos pasākumos.

Kā vienu no efektīvākajiem sadarbības mehānismiem ministrija atzinusi konsultatīvo padomju darbu un darba grupas atsevišķu aktuālu jautājumu risināšanai. 2011.gadā ministrijā strādāja 10 konsultatīvās padomes, kas vērtēja to kompetencei atbilstošos ministrijas izstrādātos lēmumus un sniedza savus priekšlikumus un ieteikumus. Papildu informācija par konsultatīvo padomju un darba grupu darbu pieejama Ekonomikas ministrijas tīmekļa vietnē, sadaļā „Sabiedrības līdzdalība” (<http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=30217>).

Regulāri tiek izvērtēta esošā sadarbība un ieviesti jauni, efektīvāki sadarbības mehānismi. Līdz šim reizi gadā tika veikta NVO un citu ministrijas sadarbības partneru aptauja, lūdzot novērtēt līdzšinējo dialogu un sniegt priekšlikumus tā pilnveidošanai. Turpmāk papildus plānots organizēt diskusijas ar aktīvākajiem sadarbības partneriem, lai tiešā dialoga laikā dotu iespēju novērtēt sadarbību ar ministriju, sniegt priekšlikumus tās pilnveidošanai, kā arī paust viedokli par ministrijas darbības prioritātēm nākošajā periodā.

5. Plānotie pasākumi 2012.gadā

5.1. Galvenie uzdevumi un pasākumi

Pamatojoties uz vidēja termiņa mērķiem un piešķirto finansējumu, kā arī Deklarācijā par Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību dotajiem uzdevumiem, Ekonomikas ministrija izvirza šādas prioritātes tās darbības jomās:

Uzņēmējdarbības un eksporta, inovācijas veicināšanai:

- Nodrošināt ilgtspējīgas industriālās politikas izstrādi dažādu tautsaimniecības nozaru attīstībai, veicinot un uzlabojot finansējuma pieejamību, tādējādi sekmējot uzņēmēju konkurētspēju gan vietējā, gan starptautiskajos tirgos.
- Sagatavot *Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānu 2012.gadam*, ietverot tādas jomas, kā uzņēmējdarbības uzsākšana, nodokļu administrēšana, komercstrīdu risināšana, būvniecības process u.c., Pasaules bankas pētījumā *Doing Business 2013.gadā* uzņēmējdarbības vides kopējā indeksā ierindojoties starp pirmajām 20 valstīm.
- Turpināt darbu pie Latvijas valsts dalības starptautiskajā izstādē *World Expo 2015* Itālijā sagatavošanas, lai pilnvērtīgāk izmantotu izstādes iespējas, prezentējot Latviju kā dabas resursiem bagātu, ekoloģisku un inovatīvu valsti Baltijas jūras krastā.
- Nodrošināt Latvijas līdzdalību 2012.gada *Starptautiskajā Ķīnas Uzņēmējdarbības forumā*, lai veicinātu valsts atpazīstamību, kā arī būtiski sekmētu Latvijas biznesa vides izaugsmi, sniedzot sadarbības iespēju ar vienu no lielākajiem un nozīmīgākajiem pasaules tirgiem.
- Veicināt sadarbību starp pētniecības un rūpniecības sektoriem, sekmēt inovāciju, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanu ražošanā, tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu darbību augstskolās, kompetences centru darbību un klasteru attīstību.
- Veikt esošo valsts atbalsta programmu ietekmes izvērtēšanu, turpināt pilnveidot programmas un nodrošināt Eiropas Savienības fondu pieejamību komersantiem:
 - finansējuma (aizdevumi, garantijas, riska kapitāls) pieejamība komersantiem, lai sekmētu konkurētspējīgu un uz eksportu orientētu uzņēmumu izaugsmi;
 - uzņēmumu konkurētspējas celšana, veicinot godīgas konkurences apstākļus un sniedzot atbalstu komersantu savstarpējai sadarbībai, ārējo tirgu apgūšanai un ārējā mārketinga pasākumu īstenošanai;
 - jaunu komersantu veidošanās un strauja to attīstība Latvijā (nodrošināti biznesa inkubatoru pakalpojumi, finanšu resursu pieejamība uzsācējiem, motivācijas pasākumi).

Tautsaimniecības struktūrpolitikas īstenošanā:

- Ņemot vērā ilgtermiņa izaicinājumus, lai veicinātu izaugsmi un nodarbinātību, izstrādāt un iesniegt Eiropas Komisijā *Progresā ziņojumu par Latvijas nacionālās reformu programmas „Eiropa 2020” stratēģijas kontekstā īstenošanu*, vienlaikus aktualizējot Latvijas nacionālo reformu programmu „Eiropa 2020” stratēģijas ieviešanai Latvijā.

- Regulāri veikt tautsaimniecības nozaru attīstības analīzi, izstrādāt ekonomikas attīstības scenārijus un prognozes:
 - divas reizes gadā izstrādāt *Ziņojumu par Latvijas tautsaimniecības attīstību*;
 - reizi ceturksnī sagatavot un iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par makroekonomisko situāciju valstī;
 - reizi ceturksnī sagatavot informatīvu izdevumu *Latvijas tautsaimniecība: makroekonomiskais apskats*.

Darba tirgus analīzē un prognozēšanā:

- Nodrošināt nepieciešamo informāciju darba tirgus prognožu jomā un iesniegt Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par prognozēm darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma atbilstībai vidējā un ilgtermiņā.
- ESF līdzfinansētā projekta *Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība* ietvaros izstrādāt Latvijas darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēšanas un politikas analīzes modeli, kā arī starpziņojumu par modeļa lietošanu.
- Veikt esošās nodarbinātības politikas dokumentu un instrumentu izvērtējumu un izstrādāt pārnozaru nodarbinātības politikas rīcības plānu.

Statistiskās informācijas nodrošināšanai:

- Nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, īstenojot *Valsts statistiskās informācijas programmā 2012.gadam* paredzētos darbus.
- Nodrošināt 2011.gada Tautas skaitīšanas datu apstrādi, analīzi, kopsavilkumu veidošanu un publicēšanu.

Tūrisma politikas ieviešanai:

- Panākt tūrisma pakalpojumu eksporta pieaugumu, veicinot Latvijas tūrisma tēla un Latvijas kā tūrisma galamērķa atpazīstamību augsti prioritārajos tūrisma tirgos:
 - īstenot reklāmas kampaņas, publicitātes un mārketinga aktivitātes sešos augsti prioritārajos tūrisma tirgos;
 - nodrošināt četru Baltijas valstu tūrisma sadarbības projektu īstenošanu;
 - ieviest kvalitātes sistēmu *Q Latvija* un iesaistīt tajā vismaz 30 komersantus.
- Organizēt informatīvos pasākumus tūrisma komersantiem par produktu attīstību, darbu prioritārajos tirgos u.c.
- Attīstīt un uzturēt Latvijas tūrisma portālu un izmantot moderno tehnoloģiju iespējas tūrisma informācijas jomā, nodrošināt tūrisma informācijas centru iesaisti tūrisma informācijas aprītē.
- Turpināt ERAF līdzfinansēto tūrisma apakšaktivitāšu *Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai* un *Nacionālās nozīmes velotūrisma produkta attīstība* īstenošanu, nodrošinot sekmīgu to ietvaros atbalstīto projektu pabeigšanu.

Iekšējā tirgus attīstības veicināšanai, konkurences nodrošināšanai un patērētāju tiesību aizsardzībai:

- Izstrādāt *Patērētāju tiesību aizsardzības un tirgus uzraudzības pamatnostādnes*, lai pilnveidotu patērētāju tiesību aizsardzības un tirgus uzraudzības sistēmu, nodrošinot patērētāju kolektīvo un ekonomisko interešu aizsardzību, preču un pakalpojumu drošumu, patērētāju informētību un izglītošanu, kā arī efektīvus patērētāju strīdu risināšanas mehānismus.
- Sagatavot grozījumus *Patērētāju tiesību aizsardzības likumā*, ieviešot efektīvu alternatīvo strīdu risināšanas mehānismu, lai nodrošinātu ātrāku un efektīvāku procedūru, palielinātu pušu uzticību lēmumam par strīdu izskatīšanu un to lietu skaitu, kurās tiek panākts izlīgums.
- Turpināt *Tirdzniecības likumprojekta* izstrādi ar mērķi kopā ar Latvijas tirgotājiem un ražotājiem un viņus pārstāvošo nevalstisko organizāciju pārstāvjiem radīt Latvijā jaunu tiesisko regulējumu tirdzniecībā, sekmējot vienlīdzīgus konkurences apstākļus un uzlabojot komercdarbības vidi tirdzniecībā.
- Sagatavot normatīvos aktus parādu piedziņas komersantu licencēšanas un uzraudzības sistēmas ieviešanai, lai nodrošinātu taisnīgu un samērīgu parāda ārpustiesas atgūšanu, veicinātu parādu labprātīgu atmaksu un iespēju trešajām personām novērtēt fiziskas personas uzņemto maksājumu saistību izpildi.
- Administratīvā sloga mazināšanai pakalpojumu sniedzējiem saskarē ar valsts pārvaldes iestādēm nodrošināt veiksmīgu Eiropas Savienības IMI sistēmas darbību Latvijā – uzlabojot Eiropas Savienības atbildīgo iestāžu sadarbību Eiropas Savienības iekšējā tirgus līmenī, veicinot atbildīgo iestāžu savstarpēju palīdzību un efektīvu pakalpojumu sniedzēju uzraudzību, vienlaikus izvairoties no atkārtotas pakalpojumu sniedzēju pārrobežu darbību kontroles.
- Turpināt SOLVIT koordinācijas centra darbību, veicinot sabiedrības iespējas aizstāvēt savas tiesības Eiropas Savienības iekšējā tirgū.

Ārējo ekonomisko attiecību un tirdzniecības politikas veicināšanai:

- Uzlabot starptautiskās tirdzniecības nosacījumus, vēršoties pret protekcionalisma pasākumiem un tirdzniecības šķēršļiem eksporta tirgos, un nodrošināt tūlītēju vienotu atbalstu uzņēmējiem tirdzniecības šķēršļu risināšanai tiem nozīmīgākajos eksporta tirgos.
- Uzlabot un paplašināt starptautisko līgumtiesisko bāzi Latvijas eksportētājiem, aktivizēt ekonomisko sadarbību ar Latvijai prioritārajiem un potenciālajiem eksporta tirgiem:
 - parakstīt vienošanos ekonomiskās sadarbības jomā ar Krievijas Federācijas Kirovas apgabalu, noslēgto ekonomisko vienošanos ietvaros izstrādātos pasākumu plānus ar Krievijas Federācijas Pleskavas un Vologdas apgabaliem, kā arī turpināt sarunas ar Krievijas Federācijas Ivanovas, Jaroslavas un Kalugas apgabalu valdībām par vienošanos noslēgšanu ekonomiskās sadarbības jomā;
 - noslēgt Latvijas Republikas un Ukrainas ekonomiskās sadarbības programmu 2012.-2013.gadam;
 - noslēgt Eiropas Savienības divpusējos tirdzniecības nolīgumus ar Singapūru un Kanādu.
- Sekmēt Latvijas divpusējās ekonomiskās attiecības ar Latvijas komersantiem svarīgām partnervalstīm, organizējot starpvaldību komisiju sēdes ar Ukrainu, Baltkrieviju, Ķīnu, Kazahstānu, Uzbekistānu, Gruziju, Turkmēnistānu, kā arī Latvijas-Krievijas starpvaldību komisijas Reģionālās sadarbības darba grupas sēdi.

- Organizēt Ekonomikas ministrijas amatpersonu darba vizītes uz Līča valstīm (Apvienotajiem Arābu Emirātiem, Kuveitu un Kataru), Amerikas Savienotajām Valstīm, Krievijas Federācijas reģioniem un Ķīnas Tautas Republiku.
- Lai sagatavotos Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienībā (turpmāk – ES) 2015.gada pirmajā pusē Ekonomikas ministrijas kompetencē esošajos ES darba kārtības jautājumos, plānot, organizēt un vadīt nepieciešamos pasākumus, t.sk.:
 - noteikt iespējamās prezidentūras prioritātes Ekonomikas ministrijas kompetencē esošajos jautājumos, provizorisko pasākumu (Rīgā un Briselē) sarakstu un prezidentūras vajadzībām nepieciešamo darbinieku skaitu;
 - organizēt un piedalīties diskusijās par Latvijai prioritāriem jautājumiem ES Padomes prezidentūras periodam;
 - sagatavot un iesniegt Latvijas prezidentūras ES Padomē sekretariātā finansējuma pieprasījumu, kas nepieciešams prezidentūras veiksmīgai nodrošināšanai Ekonomikas ministrijas kompetencē esošajos ES darba kārtības jautājumos;
 - pārrunāt ar ES institūciju un dalībvalstu (it īpaši Itālijas un Luksemburgas) pārstāvjiem trio prezidentūras provizoriskos darba virzienus Ekonomikas ministrijas kompetencē esošo Padomes darba grupu ietvaros, kā arī līdz 2012.gada beigām sagatavot informatīvo ziņojumu par ministrijas kompetencē esošo Padomes darba grupu provizoriskajām prioritātēm Latvijas prezidentūras laikā.

Enerģētika:

- Enerģētikas sektora tālākai attīstībai apstiprināt *Enerģētikas stratēģiju 2030* un pakārtotos plānošanas dokumentus, ietverot tajos enerģētikas drošības politikas jautājumus, vietējo un atjaunojamo energoresursu pamatotas un ilgtspējīgas izmantošanas jautājumus, nepieciešamo rīcību enerģijas avotu un piegādes ceļu dažādošanai un infrastruktūras attīstībai.
- Veikt riska novērtējumu iespējamiem Latvijas dabasgāzes tirgus liberalizācijas scenārijiem, kā arī panākt vienošanos par sašķidrīnātās gāzes (SDG) termināla būvniecības vietu Latvijā un labvēlīgu Eiropas Komisijas lēmumu par projekta līdzfinansēšanu.
- Uzsākt darbu pie ekonomiski pamatota un elastīga valsts atbalsta mehānisma izveides vietējo atjaunojamo energoresursu izmantošanai enerģijas ražošanā, ņemot vērā nepieciešamo atbalstu darbības uzsākšanai, kā arī veicinot plašāku atjaunojamo energoresursu patēriņu elektroenerģijas, siltumenerģijas un transporta sektorā, individuālo enerģijas ražošanu un māsājniecību iesaisti.
- Veicināt atjaunojamo energoresursu attīstību, izstrādājot un apstiprinot *Ministru kabineta noteikumus vēja elektrostaciju jūrā izbūvei un ekspluatācijai*, radot pārskatāmu un paredzamu investīciju vidi.
- Veicināt tautsaimniecības konkurētspēju, vienkāršojot elektroenerģijas piegādes pieslēgumu noformēšanu, nodrošinot pieejamus pakalpojumus uzņēmējiem un mazinot elektroenerģijas piegāžu pārrāvumus un izvērtējot kompensācijas iespējas uzņēmumiem par elektroenerģijas piegāžu pārrāvumiem.
- Izstrādāt mehānismus energoefektivitātes paaugstināšanai, lai samazinātu piegāžu drošības riskus, vienlaicīgi mazinot enerģijas ražošanas ietekmi uz klimata pārmaiņām un tautsaimniecības konkurētspēju.
- Nodrošināt naftas produktu rezervju sistēmas darbību, lai krīzes situācijās būtu pieejama pietiekama apgāde ar degvielu.

- Turpināt ieviest Kohēzijas fonda līdzfinansēto enerģētikas apakšaktivitāti *Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai*, kā rezultātā tiks paaugstināta siltumenerģijas ražošanas efektivitāte, samazināti siltumenerģijas zudumi pārvades un sadales sistēmās un sekmēta fosilā kurināmā veidu aizvietošana ar atjaunojamiem kurināmiem, un aktivitāti *Atjaunojamo energoresursu izmantošanu koģenerācijas elektrostaciju attīstība*, lai tiktu izveidotas koģenerācijas elektrostacijas, paaugstinot elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas apjomus no atjaunojamiem energoresursiem.

Būvniecības nozares attīstībai:

- Būvniecības nozares attīstībai apstiprināt *Būvniecības likumu*, nozīmīgi samazinot administratīvo slogu būvniecībā un pilnveidojot būvniecības speciālistu kvalifikācijas sistēmu.
- Izstrādāt *Būvniecības informācijas sistēmu*, kas nodrošinās elektronisku būvniecības dokumentācijas uzkrāšanu un apriti starp būvniecības pārvaldes un kontroles institūcijām un būvniecības dalībniekiem, kā arī informēs sabiedrību par būvniecības procesiem.
- Veicināt valsts un pašvaldību publisko iepirkumu rezultātā veikto būvdarbu kvalitātes paaugstināšanos, turpinot darbu pie būvdarbu iepirkumu procedūru vadlīnijām (plānots publikot sadarbībā ar Iepirkumu uzraudzības biroju un nevalstiskajām organizācijām sagatavoto ieteikumu projektu par būvdarbu konkursa piedāvājumu vērtēšanas kritērijiem saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēlei).
- Turpināt atbalstu daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes pasākumu īstenošanai, papildus uzsākot darbu pie minimālo energoefektivitātes prasību pārskatīšanas ēku norobežojošām konstrukcijām un inženiertehniskajām sistēmām, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību būvniecības nozarē un izmaksu optimālu līmeni, kas radītu viszemākās izmaksas aplēstajā kalpošanas laikā no jauna būvējamām un rekonstruējamām ēkām.
- Turpināt *Eirokodeksa projektēšanas standartu sistēmu* ieviešanu, pārņemot mūsdienīgas konstrukciju un ģeotehniskās projektēšanas prasības būvniecībā, kā arī paaugstinot būvprojektētāju pakalpojumu konkurētspēju.
- Sniegt informāciju pašvaldībām un būvinspektoriem par veicamajiem pasākumiem pilnvērtīgai būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšanai vietējās pašvaldības administratīvajā teritorijā, kā arī paaugstināt būvinspektoru kompetenci, organizējot izglītojošus seminārus.
- Nodrošināt *Būvinspektoru reģistra* darbību, lai veicinātu būvniecības kontroles kvalitāti, atļaujot veikt būvniecības kontroli pašvaldībās personām, kuras ir ieguvušas gan izglītību, gan praktiskā darba pieredzi būvniecības vai arhitektūras jomā.
- Nodrošināt *Būvkomersantu reģistra* darbību, lai veicinātu kvalitatīvas komercdarbības attīstību būvniecībā, atļaujot darboties šajā jomā būvkomersantiem, kas nodarbina speciālistus, kuriem ir būvprakses vai arhitekta prakses sertifikāts un līdz ar to patstāvīgas prakses tiesības būvniecībā. Pilnveidot reģistra darbību, izstrādājot grozījumus būvkomersantu reģistrācijas noteikumos.

Mājokļu politikas ieviešanai un mājokļu energoefektivitātes nodrošināšanai:

- Pabeigt *Dzīvojamo telpu īres likuma* izstrādi, kas noteiks taisnīgu līdzsvaru starp īrnieka un izīrētāja tiesībām un pienākumiem, paredzēs īres līgumu reģistrāciju zemesgrāmatā to saistošā spēka nodrošināšanai pret trešajām personām izīrētāja maiņas gadījumā. Tiks precizēta īres maksas noteikšanas kārtība, izīrētāja, īrnieka,

īrnieka ģimenes locekļu, citu iemitināto personu tiesības un pienākumi, pilnveidota strīdu izskatīšanas kārtība.

- Izstrādāt normatīvos aktus ar dzīvokļa īpašuma lietošanu saistīto parādu problēmas risināšanai.
- Nodrošināt *Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistra* darbību, lai veicinātu konkurētspēju dzīvojamo māju pārvaldīšanas tirgū un kvalitatīvu dzīvojamo māju pārvaldīšanu, apkopojot informāciju par pārvaldniekiem, kuri darbojas vai vēlas darboties dzīvojamo māju pārvaldīšanas tirgū, par dzīvojamām mājām, kuras pārvalda attiecīgais pārvaldnieks, kā arī par pārvaldnieka un darbinieku kvalifikāciju.
- Turpināt darbības Eiropas Savienības struktūrfondu aktivitāšu *Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi* un *Sociālo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi* īstenošanai, sagatavot priekšlikumus par turpmākiem iespējamajiem instrumentiem un atbalsta mehānisma veidiem energoefektivitātes paaugstināšanai daudzdzīvokļu mājās.

Valsts kapitāla daļu pārvaldības uzlabošanai:

- Turpināt darbu pie valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības efektivitātes celšanas, izstrādājot grozījumus normatīvajos aktos, lai īstenotu valdības atbalstīto rīcībpolitiku saskaņā ar Publisko personu komercdarbības koncepciju un Valsts kapitāla daļu pārvaldības koncepciju.

5.2. Plānotie pētījumi

Ekonomikas ministrija 2012.gadā turpina trīs un plāno veikt septiņus pētījumus:

- **Tautsaimniecības struktūrpolitikā:**

ESF līdzfinansētā projekta „Darba tirgus pieprasījuma vidēja termiņa un ilgtermiņa prognozēšanas sistēmas attīstība” ietvaros turpinās pētījumi darba tirgus jomā (pētījumu izstrādes termiņš ir 2013.gada beigās):

- *Pētījums par nākotnē stratēģiski pieprasītākām prasmēm Latvijā*
- *Pētījums par iedzīvotāju novecošanās ietekmi uz nākotnes prasmju piedāvājumu Latvijā*
- *Pētījums par darbaspēka profesionālo mobilitāti*

- **Uzņēmējdarbības jomā:**

- *Investīciju piesaistes sistēmas neatkarīgs novērtējums*
- *Administratīvo prasību izvērtējums nodokļu jomā un priekšlikumu izstrāde administratīvā sloga uzņēmējiem nodokļu jomā samazināšanai*
- *Uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta programmu ietekmes izvērtējums un priekšlikumu izstrāde atbalsta sistēmas pilnveidošanai*

- **Enerģētikas jomā:**

- *Tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrāde augstas efektivitātes koģenerācijas potenciāla attīstībai Latvijā centralizētajā siltumapgādē un lokālajā un individuālajā siltumapgādē, veicot izmaksu-ieguvumu analīzi, kas balstīta uz klimatiskajiem apstākļiem, kā arī izveidojot Latvijas teritorijas karti, identificējot siltumenerģijas pieprasījuma punktus*

- *Energoefektivitātes pienākuma shēmu ieviešanas starptautiskās pieredzes izvērtējums*
- *Patērētājiem elektroapgādes pārtraukumu radīto zaudējumu novērtējums*
- *Energoefektivitātes monitoringa sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamo enerģijas ietaupījuma aprēķināšanas elektronisko formu izstrāde, datu novērtējums un apstrāde*

5.3. Finanšu saistības

Ekonomikas ministrijai 2012.gadā **ilgtermiņa saistībās** plānoti **77 745 655** lati:

- Kohēzijas fonda projektiem – 11 648 674 lati;
- Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektiem (ERAF) – 55 865 645 lati, t.sk. atmaksai valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu – 3 215 409 lati;
- Eiropas Sociālā fonda projektiem (ESF) – 5 446 851 lats;
- Citām Eiropas Kopienas iniciatīvām – 1 360 702 lati, t.sk. atmaksai valsts pamatbudžetā – 35 140 latu;
- 3.mērķim „Eiropas teritoriālā sadarbība” – 217 088 lati, t.sk. atmaksai valsts pamatbudžetā – 55 487 lati;
- Citiem Eiropas Savienības politiku instrumentiem – 1 873 706 lati;
- pārējām saistībām – 1 332 989 lati, t.sk.:
 - saistībām, kas pārņemtas no Phare projektiem – 1 157 049 lati;
 - starptautiskajai sadarbībai – 175 940 latu. Finansējums paredzēts biedru naudas iemaksām Starptautiskajai izmaksu–izlaides tabulu asociācijai (IIOA), Starptautiskajai metroloģijas organizācijai (OIML), Eiropas metroloģijas organizācijai (WELMEC), Starptautiskajai standartizācijas organizācijai (ISO), Starptautiskajai elektrotehniskajai komitejai (IEC), Eiropas standartizācijas komitejai (CEN), Eiropas elektrotehniskai komisijai (CENELEC), BIPM Metra konvencijai, Eiropas Akreditācijas kooperācijai (EA), Eiropas patērētāju organizāciju apvienībai (BEUC), Starptautiskajai patērētāju organizāciju savienībai (CI), Eiropas tehniskās novērtēšanas organizācijai (EOTA), Eiropas Enerģētikas Hartai, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) LEED programmai, Eiropas nacionālo metroloģijas institūciju asociācijai (EURAMET), Eiropas ceļojumu komisijai (ETC), Pasaules tūrisma organizācijai (WTO), Novērtēšanas sniegšanas kooperācijai (CET), Pasaules Investīciju piesaistes aģentūru asociācijai (WAIPA), Ziemeļu Ministru Padomes sadarbības programmai, Starptautiskajai Atjaunojamo energoresursu aģentūrai (IRENA) un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Konkurences komitejai.